

PODAĆ (1218) *vb pf*

o oraz a jasne (w tym w o oraz w a 1 r. błędne znakowanie).

inf podać (189). ◇ *fut* 1 sg podam (40). ◇ 2 sg podasz (17). ◇ 3 sg poda (81). ◇ 1 pl podamy (4), [podumy]. ◇ 2 pl podacie (3). ◇ 3 pl podadzą (34). ◇ [1 du podawą.] ◇ *praet* 1 sg m podąłem, -em, -m podał (53), [-ch podał]; -em (1) *GosłCast*, -ém (1) *OrzJan*, -(e)m (27). *f* -m podała (1). ◇ 2 sg m podąłeś, -eś, -ś podał (30). *f* -ś podała (1). ◇ 3 sg m podał (326). *f* podała (35). *n* podało (12). ◇ 1 pl m pers podaliśmy, -smy podali (7). ◇ 2 pl m pers -ście, -eście podali (6). *subst* -eście podały (1). ◇ 3 pl m pers podali (146). *subst* podały (10). ◇ *plusq* 1 sg m -m był podał (1). ◇ 2 sg m -ś był podał (1). ◇ 3 sg m był podał (16), podał był (3); był podał : podał był *RejPos* (4:1), *CzechRozm* (2:2); ~ beł (1) *Paprup*. ◇ 1 pl m pers -my byli podali (1). ◇ 3 pl m pers byli podali (1). ◇ *imp* 2 sg podaj (28), nie podaj (3), pod(a)j (5). ◇ 3 sg niech poda (1). ◇ 1 pl podajmy (1) *BielKron*, niechaj podamy (1) *KochProp*. ◇ 2 pl podajcie (9). ◇ *con* 1 sg m bych podał (4). ◇ 2 sg m byś podał (5). ◇ 3 sg m by podał (43), byle podał (1). *f* by podała (1). *n* by podało (1). ◇ 1 pl m pers byśmy podali (5) *OpecŻyw*, *DiarDop*, *RejPosWstaw*, *WujNT*, *SarnStat*, bychmy podali (3) *BibRadz*, *RejPos*, *BudBib*. ◇ 2 pl m pers byście podali (1). ◇ 3 pl m pers podaliby, by podali (16). *subst* by podały (1). ◇ *con praet* 1 sg m bych był podał (1). ◇ 3 sg m by był podał (4) *RejPos*, *KuczbKat*, *SkarŻyw*, *GosłGosp*, podałby był (1) *GliczKsiąż*. ◇ 3 pl m pers by byli podali (2) [w tym: z *elipsą* „byli” (1)]. ◇ *impers praet* podano (23). ◇ *part praet act* podawszy (39).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI* (cztery z niżej notowanych przyładów) – XVIII w.

1. Przekazać; *tradere PolAnt*, *Mącz*, *Modrz*, *Vulg*; *dare PolAnt*; *prodere Modrz*; *publicare Cn* (329) :

a. Przekazać następcom (często *cechę*) (28) :

podac kogo, co (25): Długoż then rząd w kołcyele trwać myał? (–) [...] aż do końcá/ kyedy pan Kryftus poda kroleństwo to bogu y oycowi *KromRozm III* H6v; *BibRadz 2.Par* 35/25, *1.Cor* 15/24; *BudBib 2.Par* 35/25; *SkarJedn* 360; Ci ktorzy nam wiarę y łławę Kátolicką podáli/ máło o wierze mówiąc/ wiele w niey czynili *SkarŻyw A2*, 263 *marg*; Ale hárdé Krzyżaki ták ftárł iednym boiem/ Ze ie niémal zwalczoné podał dziecióm swoim. *KochFrag* 42; *WujNT 1.Cor* 15/24. *Cf podac co do kogo w co*; *Ze zdaniem dopełnieniowym*, *Zwroty*.

podac co do kogo w co (1): Te przypowieści w głowách swoich rozważaycie/ Y do innych narodow w rozłádek podaycie. *CzahTr* E3.

podac komu, czemu (26): *KromRozm III* H6v, L5; *BibRadz 2.Par* 35/25, *1.Cor* 15/24; *Per manus tradere*, Ieden drugiemu podac *Mącz* 209a; *BudBib 2.Par* 35/25; Ktemu wielce cię ofzukáli Grekowie/ Narodzie Rulki iż ci wiarę S. podaiąc/ ięzykác swo^{go} Greckie^{go} nie podáli *SkarJedn* 360; Pierwłzy rodzycy złá skázoná náturę dziecióm podáli. *SkarŻyw* 263 *marg*, A2; Więc iáko czytał/ ták téz trzymał o tym/ Y podał drugim Philozophom potym. *KochFr* 64; *KochSob* 56; *KochFrag* 42; *WujNT 1.Cor* 15/24. *Cf Zwroty*.

podac jak (2): iżeby około tych rzeczy ták dzyerżeli/ yáko im przodkowye podáli *KromRozm III* L5; *KochSob* 56.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Ták to mátki nam podały/ [...] Ze ná dzień świętého Ianá/ Závždy Sobótká palaná. *KochSob* 56.

W charakterystycznych połączeniach: cnotę podać, język (odrobiny języka) (2), krolestwo (3), naturę, nieprzyjaźń, przypowieści, rzeczpospolitą (2), sławę, wiarę (2), zwyczaj (obyczaj) (4); podać Bogu i Ojcu (3), drugiemu, dzieciom (2), filozofom, innym (2), krolom, przyjaciółom, synom.

Zwroty: »potomkom (potomkowi, a. potomstwu), do potomnych podać« [w tym: co (10)] = posteritati prodere Modrz [szyk zmienny] (9:2): Mącz 209a; BiałKat d4v; A tá rozność obyczaiow nie zá lat nálfzych wżczęłá lie ieft/ ále dawno przed tym v przodkow nálfzych byłá: ktorzy iáko przyftoi/ pilnie záchowány zwyczaj w ízczerey proftoćie potomkom íwoim podáli. WujJud 194, 194v; ModrzBaz 21v, 42, 66; SkarŻyw 398; KochFr 122; iákim [szczęściem] ie tylko imię niebofczyká Wuia íwégo/ ále y íwoie podeprzeć/ y do potomnych łączno podać będziefz mógl y vmiał. KochCzJan A3; JanNkar C2.

»światu [co] podać« (1): á wżákoż pobudził Pan Ludzi pobożne/ ktorzy lie wżdy o tho pokuśili/ iż [...] ie [pismo Jana św.] práwie iáko s piáfkú wygrzebli/ y íwiátu podáli RejAp AA3v.

W przen (4) :

Zwrot: »przez ręce, w ręce, do ręku [co komu] podać« = per manus tradere Modrz (2:1:1): KochZg A3; nic przedsię niebráli [biskupowie święci]/ iedno tylo páná Bogá: á to iákoby mogli niezgwałconą rzecz pófpolitą Chrześciánfką nam przez ręce podać BiałKat 36; Stáraymyfz lie byfmy iá [wolność] potomkom oddáli/ Wfzák nam Przodkowie cále do ręku podáli. MycPrz I B3; ModrzBaz 66.

b. Przedstawić słownie, podać do wiadomości, powiedzieć lub napisać; ponere PolAnt, Modrz; dictare Vulg; dimittere PolAnt; afferre, praecipere, proponere Modrz (100) : tedy podam krotko áby káždy czythał/ y przydał coby rozumiał s piłmá Świętego potrzebnego. GrzegŚm 54; GórnRozm G3v.

podać czego (1): GórnDworz G cf W przen.

podać co [= typ wypowiedzi] (19): Na póffelstwo pana Woyewodzyno czosz thi powyedział y na pyfłmye podał Kroil ye⁸⁰M. thak odpowyedziecz rofkazał. LibLeg 10/120v; BibRadzBaz ktv; OrzQuin F3; RejPos [278]v; RejZwierc 83; BudBib c4; StryjWjaz A2v; CzechRozm 25v, 93v, 175; ModrzBaz 120v; KochMarsz 155; Wfzák to wolno Poćie wierfz podać befpieczny PudłFr 23; LatHar 86 marg, 190; VotSzl B4v. Cf »pismo podać«, »wyrok podać«.

podać co [= temat, treść wypowiedzi] (59): ZapWar [1519] nr 2247, 1524 nr 2193; Diar 77; BibRadz Ez 4/5, 6, II 64c marg; A w tym Hekubá krolowa żoná Priamułowá íwoie widzenie podála BielKron 57, 201v; KochSat [C2]; GórnDworz F3, N8v; GrzegŚm 54, [67]; O tey iedney rzeczy Márek myfłił/ áby [...] rzeczy ktorey/ ktoraby nieprawdziwa byłá nie podał. RejPosWstaw [143³]; BudBib b, 4.Esdr 14/26[25], Eccli 39/36; StryjWjaz C4; CzechRozm A4v; Ale gdy ten [Jerzy Żorawiński] íwą rádá nam co poda w Ruśi/ Káždy iáko bącznego vfluchác go muśi. PaprPan K4v; ModrzBaz 1, 58v; ModrzBazBud π5v; Oczko 8v; SkarŻyw 35, 241; StryjKron A, 31; CzechEp 382; NiemObr 26, 88; GórnRozm G4; ZawJeft 48; To też notandum zeKrol wezwawszy Marszałka napominał go zeby podał rationem eius dignitatis ActReg 56, 19, 128; GostGospSieb +4v; OrzJan 40; ábyfmy iego przyczyną porátowani/ w tym fię ćwiczyl/ co on nam życiem y náuką podał. LatHar 451, 57, 216, 375; SarnStat 415, 1011, 1198; GrabPospR L; PowodPr 2; VotSzl C; CzahTr F3v; KlónFlis A3; TO witanie ołoby W.M. moy Mościwy Pánie/ ktoregom ia/ przy W.M. ná ten čás będąc/ Inuentią wedle doftoyności

W.M. był podał/ dawno by iuż było w druku łt[a]nęło *RybWit* [A]v. Cf *Ze zdaniem dopełnieniowym*; »naukę podać«.

podać do kogo, do czego (9): rzeczy o ktoroj my vyna dal thym wczas do vrvadv podał *ZapWar* [1519] nr 2247, 1524 nr 2193; *BibRadzBaz* ktv; *GórnRozm* G4; *ActReg* 128; Ktorych [*dni wesolych*] w ten czás pułnocne kráie zażywały/ Y w nieśmiertelną pámięć do ludzi podály. *KořakCath* Cv; *PowodPr* 2. Cf »do pámięci podać«, »do wiadomości podać«.

podać do czego [= *aby coś było zrobione*] (1): co o iedney Bogu oddáney pánnie S. Grzegorz [...] ludźiom do czytániá w łwych księgách podał *LatHar* 57.

podać w pośrzodek kogo (1): á żebym oświadczył chęć y miłość łwá przeciwko oyczyznie/ [...] vmyśliłem [...] to zdánię łwe w pośrzodek bráćiey łwey podać. *VotSzl* B4v.

podać komu, czemu (38): Abowiem podałem tobie látá niepráwości ich *BibRadz* Ez 4/5, Ez 4/6; *OrzQuin* F3; *GórnDworz* F3, G; *HistAl* F2v; *RejZwierc* 83; Te rzeczy gdy łię dokończą/ tedy iedny iáwnie opowiesz/ á drugie potáiemnie mądrym podaész. *BudBib* 4.*Esdr* 14/25[26]; *StryjWjaz* Av, C4; *CzechRozm* A4v; *PapřPan* K4v; Studzien tákich/ y z rozmáitémi wodámi/ dofyć v nas: ktoré/ by kto był pímmem obcym kráiom podać chciał/ wierzę/ [...] do vzywániá pożytecznieyłszé/ pewnie łye pokażą. *Oczko* 8v; *SkarŻyw* 241; *StryjKron* A, 31; *NiemObr* 26; *KochDz* 106; *ZawJeft* 48; *OrzJan* 40; Wtore y trzećie [*wyznanie wiary*] nam podano/ dla więtlzszego teyże wiáry ł. obiáśnienia. *LatHar* 375, 57, 86 marg, 190, 216, 451, 647; *WujNT* *Luc* 1/2; *GrabPospR* L; *CzahTr* F3v. Cf *podać komu w czym*; »pámięci podać«, »łwiátu podać«, »wiekowi przyszłemu podać«.

podać komu w czym (1): ále rádłzey Pána Boga proš áby nam do tego pomoc á błogoláwić raczył/ iakobychmy tobie takowe przypíłki. w ołobliwych ksiáżkach dołkonálzse niż tu być miály/ podáli. *BudBib* c4.

podać ku czemu (2): przeto łię tu tym więcey zábáwiác niepotrzebá: tylkoż to ku vważániu I.M. łámemu podać: [...] co tu z proroká łam przeciwko nam przywodzi/ mowiąc: iż Antychrift miał być Krolem. *CzechEp* 382. Cf »ku wiadomości podać«.

podać między kogo (2): Ná on czás było kilká Synodow w Polłzच्ze Chriřtiańłkich/ ná ktorych niektorzy bráćia/ pewne omyłki w biblij Brzełłkiey obaczywłzy [...] między bracią podáli *BudBib* b; *ModřBaz* 120v.

podać przez kogo, przez co (3): ktoremu [*Jozefowi*] Bog po Máryey/ w ćielenie łwoie y przyłćie wżywot pánieńłki obiáwił/ y tę táiemnicę przez Anioły z niebá/ iemu podał *SkarŻyw* 241; *VotSzl* C; *CzahTr* F3v.

podać czym (11): *KochSat* [C2]; zdála mi łie rzecz nie mniey pożyteczna/ ábychći włzytek połtępek y porzadek/ włáwnie należących Modlitw prołtą orácyą podał. *StryjWjaz* C4, A2v; *PapřPan* K4v; *StryjKron* A; *LatHar* 451; *SarnStat* 1011; *GrabPospR* L. Cf »písmem podać«, »łłowy podać«.

podać na czym (11): Ktorzy pod przyłięgá łkárbowi náłzému vczynioną wiernie/ włzyłtkie retentá onym wiádomé ná reyelřtre podádzą/ y liczbę vczynią *SarnStat* 415. Cf »na písmie podać«.

podać o kim, o czym (3): O Porzadnem połtánowieniu łzkoł wiele známieniće ludźie vczeni ná písmie podáli *ModřBaz* 134v, 120v; *LatHar* 57.

podać jak (2): *Diar* 77; A komu fie co ináčzey/ niż W. M. powiesz będzie zdáło/ themu niech będzie wolno przeciwko W.M. mowić/ ták iáko pan Boiánowfki podał. *GórnDworz* C7v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: to (6); że, iż (5), zaimek pytajny (3), aby] (9): *RejWiz* 47; *BibRadz* *4v; którym [ludziom] to podał/ że wolno o téy íspráwie rozumieć káždemu/ iáko ktho chce *BiałKat* 293v; *GrzegŚm* 54; co ty iákoś ośtrze wybaczył/ tákéś też dośtátécznie podał/ coby wždy oni winni y zá napřednieyśze y naznámienitsze rzeczy poczytác. *ModrzBazBud* π5v; *Oczko* 30; *KochDz* 106; *GórnRozm* G4; *GrabowSet* V v.

Z przytoczeniem (1): chociażmy to tak byli podali: jeśli IchM dadzą [podatek], tedy my też damy. *Diar* 77.

W charakterystycznych połączeniach: drogę podać, frasunek, inventia, jeden dzień, lata nieprawości, porządek, postępek, prawdę, rationem, retenta, rzecz, sposób wojenny, sprawę (3), tajemnicę, widzenie, wyrozumienie, zacność, zwierchność; podać Georgika, hymn, kronikę, księgi, przypiski, pytanie, słowka, wiersz, zdanie (2); podać do czytania; podać do hetmana, do ludzi (ludu) (2), do starosty, do urzędu, do żołnierzow; braciej podać, chorym, jego miłości, ludziom (2), obcym krajom, panom; kw uważaniu podać; podać między bracią, między posły; podać przez anjoły, przez posła; na rejestrze podać; podać na sejmie; historiją podać, książeczką, nauką, oracyją, piorem, radą, recesem, wirszem, życiem; doskonalej podać, dostatecznie (2), jawnie, krotko, potajemnie, szerzej, umyślnie.

Zwroty: »na delacyjej [kogo] podać« = oskarżyć (1): á iefliby Poborcá ná deláciiey kogo niewinnie podał/ tedy zá vkazániém kwitu zupełného oddánia Contribuciiéy/ ítronę wolną Stárośtá od wśyftkiého vczynić będzie powinien *SarnStat* 345.

»na jaśnią podać« (1): *NiemObr* 88 cf »podać i odkryć«.

»naukę podać« [szyk zmienny] (4): *GórnDworz* K5; *StryjWjaz* Av; *ModrzBaz* 134v; KAždy z nas/ iáko śmierci pewien być ma/ ták fię też y choroby co dzień ípodziewác może: nie záwádzi tedy krociuchno tu náuki iákie chorym podać. *LatHar* 647.

»pamięci, do pamięci [czyjej], w pamięć podać« [szyk zmienny] (1:1:1): *KołakCath* Cv; y pewieniem tego/ że obierze fię człowiek iáki dobry y mądry/ który te íspráwy Ich M. przez pińanie fwe/ wieczney pámięci przysźlemu wiekowi poda. *VotSzl* C; Naprzod Argonauticam nauigationem podał do pámięci ludzkiej on ítárowieczny Orpheus *KlonFlis* A3.

»pismo podać« (2): Záprawdę y pogáni czynią nam íromotę/ Ktorzy záwždy hámuiać takową niecnotę/ Tákíe fwe iáíne pífmá nam o tym podáli *HistLan* F2v, F4.

»na piśmie, pismem podać« = *in scriptura dimittere* *PolAnt* [szyk zmienny] (10:2): *LibLeg* 10/120v; *BibRadz* *4v; *GórnDworz* F3; *BudBib Eccli* 39/36; *CzechRozm* A4v, 25v; Trzebá fię też ćwiczyć w pińaniu/ dyśputacyie y deklámacyie íspráwowác/ o ktorých rzeczach ludzie vczeni wiele náuk ná piśmie podáli [*de quibus rebus viri docti multa praeceperunt*]. *ModrzBaz* 134v, 134v; *Oczko* 8v; Ale y to nam pífmem podano od wieká/ Ze ná fwoy włafny wyraz Bóg ítworzył człowieká. *KochDz* 106; Więc y potomśtwu/ ná piśmie podamy/ Ze cię/ wieczney cźci godnym/ Pánie/ znamy. *GrabowSet* V v; *SarnStat* 1198.

»słowy podać« (1): Skoro to wymówiła/ Oćiec ón furowy Okazał záłość wielką: fráfunék fwoy fłowy Wízyftkim podał/ ízámí fye rzewnie zálewáiać *ZawJeft* 48.

»światu podać« (2): Wzbudzi takiego ducha bog wpewnym człowieku. Ktori tve zacne sprawy fwoim piore^m złotim Będzie chciał fwiatu podać *KochSat* [C2]; *RejPos* [278]v.

»ku wiadomości [czyjej], do wiadomości, w wiedzenie podać« [szyk zmienny] (1:1:1): iż od nas Połłowie ziem náleznych Koronnych prośili: ábyfmy tę włyzytkę sprawę Vniiéy [...] Recefsem nálezym ku wiadomości ludzkiéy krótce podáli *SarnStat* 1011; *GrabPospR* L; *CzahTr* F3v.

»wiekowi przyszłemu, wiekom potomnem, na potomne czasy, potomstwu podać« [szyk zmienny] (2:1:1:1): *Oczko* 30; Teżbyfmy [...] o Bogu y iego Przykázaniu/ y náuce zbáwienney żadney wiadomości niemieli/ by nam był tego Moizefz piłłaną z Duchá S. Hiftorią/ á potym Ezdras/ y Helchias ná potomne czáfy/ nie podáli *StryjKron* A; á to małz rym ktemu/ Który ia myślę podać wiekowi przyfzłemu Zá fwoy właściwy wyraz *KochMarsz* 155; *GrabowSet* V v; *VotSzl* C.

»wyrok podać« = *wydać* (1): Profili potym Krolá/ áby wedle práwá Poftąpił/ á zá wiefzłą częścią wyrok podał. *KochOdpr* C2v.

Szeregi: »podać i odkryć« (1): A X. A. fię boi/ iż fkoroby ich táiemnice poznáne/ y doświádczone były/ áby w wzgárdę nie przyfzły/ znác iże im nie vfa/ dla te⁸⁰ ich ná iáśnią podác y odkryć nie śmie. *NiemObr* 88.

»spisać (a. opisać) i (a) podać« = *inferre ac proponere* *Modrz* [szyk 2:1] (3): *RejPos* [278]v; *ModrzBaz* 120v; powiádaia/ że fie Mars v nich [u *Tatarów*] rodził/ y ten im napiérwéy fpołób woienny podác y opifác miał *OrzJan* 40.

W przen (3) : Czálém teź áby [*dworzanin*] vmiał podác ludziom fłodkiego/ s profća/ á nie dwornie mowiac *GórnDworz* G; Pánie Iezu/ [...] íam rácz podác myśli moiey ofiáry te/ ktore fię máiefatowi twemu podobác [...] mogá *LatHar* 216; Te [*niebezpieczeństwa*] ia [...] wypátrzywfy/ miałém był wołá [...] vftnie do vfzu wżego zgromádenia Seymowego [...] podác *PowodPr* 2.

Przen [czego] (1) :

Zwrot: »podać in lucem« (1): ktorego fprawy ácz íą ná ten czás iákoby *in tenebris* przez zwykle niefzcześnie moie/ ále [!] vfam Pánu Bogu me^{mv}/ że on íam który íeft właycá włyftekich rzeczy ná świecie náwrociwfy do mnie Swiętą twarz íwoię/ podác ich będzie *in lucem* raczył *CzahTr* A4.

α. Opublikować [co] (9) :

podac komu (4): fłufzniey my okazanie tych błédow/ á prawdę ítározytnego Powfzechnego Kościoła Bożego [...] przypifác/ ofiárowác/ y pod imieniem y obroná W.K.M. włyftekim wobec podác mieli *WujJud* a8, a8. Cf *Zwroty*.

W charakterystycznych połączeniach: *jady podać, księgi (książki)* (2), *okazanie błédow, prawdę, rzecz, skrypt; ludziom podać, narodowi, poddanym, wszystkim wobec*.

Zwroty: »[komu] na jaśnią podać« (1): Bo gdyby vftáwicźnie nád Theologią/ Mieli fiedzyec [*ludzie uczeni*] ábo teź nád Philozophią/ Snadzby im pod czás moglá táka pilność ízkodzić/ By fie inemi piłfmy nie mieli ochłodzić. Ktore ludziom ná iáłnią z dawná tu podano *HistLan* F5.

»podać miedzy ludzi(e)« = *publicare* *Cn* [szyk zmienny] (4): *BibRadz* *4v; *Strum* A4; *BudNT przedm* a3v; podałem miedzy ludzie ícrypt nie wielki o Obzárftwie y Opilftwie *WerGośc* 204.

»podać pisma [komu]« (1): podał [autor] ty piłmá narodowi íwemu/ przełóżywfy ie przyrodzonym ięzykiem ku czytániu *BibRadz* *4v.

»podać w pospolstwo« (1): á to iż lye tego ważę/ iákoby práwie pierwfzy z Polakow/ podać w poľpóľtwo/ ták rzecz w lékárftwiech potrzebną *SienLek* 193.

β. *Przedstawić graficznie [co na czym]* (1) : Stoi miáľto nád rzeką Indą bárzo wielkie [...]. Z tey ftrony málarz wolny może ie zryľowác/ Y ná koltrynie podác/ á cudnie zmáľowác. *KmitaSpit* C3v.

c. *Zaproponować; proponere* *Mącz*; *dicere* *Modrz*; *communicare* *JanStat* [w tym: co (27)] (36) : Tamże powiedzieli panowie, iż ine ty rzeczy, ktoreście WM tu podali, namawiać będziem jutro. *Diar* 63, 54, 64, 78; *BielSpr* 45v; *KochWr* 35; *ActReg* 108; *GrabPospR* L2.

podac czego (2): *Proponere alicui conditionem*, *Podác komu obyczáyu*. *Mącz* 311c; *GórnDworz* C2v.

podac do kogo (1): ktore zobustron ratye, my godne bydz dobrego, y rozmyslnego vwazęnia rozumiejąc chcielismy topodac, doPanow rad naszych *ActReg* 136.

podac komu (7): my dalibog podamy WM taki [reces], jako nie będzie obraźliwy nikomu, ktory będzie więcej potciwe miľował aniż pożyteczne. *DiarDop* 119, 118; *BibRadz* 3.Reg 12/8; *Mącz* 311c; *Phil* C3; *GrabPospR* Lv. *Cf podac komu przez kogo*.

podac komu przez kogo (1): Potym po pošy pošawszy przez pana Kanclerza swe zdania im podali, aby egzekucyja na iny czas była odłóžona *Diar* 28.

podac ku czemu (1): Niľdy to nie będzie dopuľczono/ áby Król [...] miał cóžkolwiek przed fię brác y ftánowić/ niepodawľzy tego ku poráďzie Pánów Senatorów. *SarnStat* 38.

podac przed kogo (1): ale u tego to w mocy jest, kto krzywdy cierpi, że [...] może, podawszy kondycyje przed Pana swego, za ktoremi stronie do dalszego czasu cierpieć krzywdy chce, nie dopraszając się sprawiedliwóci przed Panem swem spolnym. *Diar* 47.

Ze zdaniem dopeľnieniowym [w tym: aby, żeby (2), zaimek pytajny (2)] (4): *LibLeg* 10/115v; *ActReg* 44; *KoľakCath* B3v; *Podalem też Krolowi Ie^{go} M. Pánu náľzemu/ iákoby záľożywľzy Rycerľstwo Synow Koronnych ná Podolu/ mogľ boiu Polľkiego pomnożyć* *GrabPospR* Lv.

W charakterystycznych poľczeniach: medyja podac, obronę, obwarowanie, obyczaj(u) (2), podanie, radę (2), rzeczy (2), zdanie (2).

Zwroty: »artykuľy podac« [szyk zmienny] (4): *Diar* 44, 64; *BielKron* 212v; *Pošy pošľac w tey mierze do Księžny nie wádzi: Podawľzy Artykuľy ľpifáne gotowe* *BielSjem* 5.

»kondycyją (a. conditiones) podac« [szyk zmienny] (6): *Diar* 47; [posłowie mówili] Niechaj nam wźdy w tej záľoci ta pociecha zostanie, że wźdy za temi kondycyjami, ktore sami podamy, cierpieć będziem *DiarDop* 105; *StryjWjaz* A4v; *Doľożył y tego ze Cesarz ma wolą Commifarze wysľac pro Eliberatione Archiducis znaszemi [...] ieslibyduras conditiones podali, anieźgodzili się.* *ActReg* 105, 129; *Tę iednáć potym kondycyją tym obiema bráćiey podáli/ żeby ábo oni ná gránicach/ ktorych ľwoim ľáľiádom życzyli/ dáli fię żywo pobić/ áľbo [...]* *Phil* C3.

»podać na piśmie« (1): a tam pan Ossoliński mówił z ceduľy i artykuľy od pošlow in ea causa religionis podał na piśmie. *Diar* 44.

»podać do wiadomóci [czyjej]« (1): aiesliby więc co nowego przypadło, oczymby w Statucie żadney zmianki niebyło, tedy to do Seimu drugiego odłóžyc mamy podawszy pierwey dowiadomosci szlachty aby o tym zdanie swe na Sejm pošľali. *ActReg* 44.

»podać wota, wotami« = *dicere Modrz* [szyk zmienny] (1:1): *ModrzBaz* 28v; O siedmiŃpherni wŃlady/ Olimpy y SkŃły/ [...] Zdeymićie zemnie ten Ńal y wielkie tesknoŃci/ A puŃćie mię do krŃin iufz wiecznych rŃdoŃci. A potym fortunnymi podayćie wotŃmi/ Zeby Ńliczna dŃiedziczkŃ tŃ z przyaćioŃami. Od nawyŃszego BogŃ poćiefzonŃ byŃ *KoŃakCath* B3v.

Przen (1) : DŃiewiŃta [częŃ historia męki Zbawiciela] do rozmyŃlŃnia podać moŃe wypeŃnienie dekretu *LatHar* 318.

α. *Zaproponować cenę; licitari Mącz, Cn [ile]* (4) : Qui pluris licitatur ei addicetur, Kto więcey poda ten otrzima. *Mącz* 192d; Ten wrŃny KŃze PrŃrŃcie [!]: Ń cobyŃcie dŃli/ ZabyŃcie ze trzydŃieŃi zŃoty ch obiecŃli? (-) *Sancte Deus*. (-) CzemuŃ lie KŃze miŃ Ńegnacie? CenŃc w mieŃzek nieidŃie: Ń cŃŃ wŃdy podacćie? *WyprPl* B3v.

podacć komu (2): Y Ńpyta go kupiec/ co chceŃ zaŃ? Rzecze: day co chceŃ. A mniemŃiŃc kupiec ktory znaŃ/ iŃz kŃmieŃ byŃ koŃztowny/ Ńeby zniego ŃŃrtowaŃ: podaŃ mu dzieŃieŃ zŃoty ch. *SkarŃzyw* 102, 102.

d. *Wypowiedzieć się autorytatywnie; zarzŃdzić, ustanowić, zlecić* (165) :

α. *W dziedzinie religijnej; teŃ: objawić* (162) :

podacć co [= rodzaj wypowiedzi] (46): *RejAp* 89; TŃmŃe wnet MoizelŃ [...] wezwŃwŃzy nŃ ŃwiŃdectwo niebo y zyemię/ z wielkim ŃrŃchem podaŃ im ono wŃszytko tŃk nŃpŃlŃne poŃtŃnowienie *RejPos* 102, 178v; *CzechRozm* 101; *SkarJedn* 231; *KochPs* 122; *CzechEp* 296; A drugi [cesarz] wyznŃnie wiŃry ŃpŃfawŃzy podaŃ/ y tŃk wŃszytkim wyznŃwŃc rofkazaŃ. *NiemObr* 141. Cf »ewangelijŃ podacć«, »rozkazanie podacć«, »zakon podacć«.

podacć co [= temat, treŃ wypowiedzi] (79): *KromRozm I* K4; Potym będyeli potrzebŃ/ o wŃŃyŃtkich rzeczach/ okoŃo ktorych dŃiŃ Ńpor yeŃt myędy ludŃmi/ co nam koŃcyoŃ podaŃ Ńlbo podawa/ popŃtrzymy. *KromRozm II* y3, d4v, gv, h2, iv, t3v [2 r.]; *KromRozm III* A4v, O6; *LubPs* X6v; Iam wziŃŃ od PŃnŃ/ com y podaŃ wam. *KrowObr* 203, 56, 203, 205v; A wŃzŃk wam MoizelŃ podaŃ obrzeŃanie *BibRadz Ioann* 7/22, 2.*Esdr* 2/12; *RejPos* 232, 325; *BialKat* 41; *KuczŃKat* 190, 230; Abowie^m nie mnięŃzey waŃnoŃci ielŃ [...] co z Ducha Ńwiętego ApoŃtoŃowie podŃli/ iedno iŃko y to co Ńam Pan ChriŃtus podaŃ. *WujJud* 40v, bv, b2, 21v [2 r.], 28v, 38 (12); *WujJudConf* 165; *RejPosWstaw* [143³]; *BudBib* 2.*Esdr* 2/12; *CzechRozm* 97, 102; V ktorego/ ielŃi proŃimy chlebŃ tŃ modlitwŃ/ ktorey kŃztaŃt nam Ńam iego Ńyn podaŃ *ModrzBaz* 52v; *KochPs* 157; IŃko tedy EwŃnieliŃ MŃrkŃ y LukŃzŃ z podŃnia y trŃdycyey ma koŃcioŃ: tŃk innych rzeczy wiele ztegoŃz podŃnia w ŃkŃrŃbie Ńwoim zŃchowauię: ktore ciŃz ApoŃtoŃowie podŃli *SkarŃzyw* 364, 383, 456; *CzechEp* 116; *NiemObr* 75, 77; *ReszPrz* 96, 107, 112; *LatHar* 327, 350; PŃweŃ S. podaŃ porzŃdek MŃzey S. *WujNT* 608 marg, 129, 208, *Act* 6/14, s. 515, 525 (15); *SiebRozmyŃl* K3v; *SkarKaz* 117a, 242a. Cf *Ze zdaniem dopeŃnieniowym*; »naukę podacć«.

podacć do czego (9): *CzechRozm* 110v; *CzechEp* 296 cf *W przen*. Cf »do wiadomoŃci podacć«; *W przen Zwroty*.

podacć komu (116): *KromRozm I* K4, M3v; O tym dŃyerŃę/ iŃ koŃcyoŃŃ fluchŃc mamy we wŃŃem/ cokolwyek nam z nŃuki pŃnŃlkyey/ Ń podŃnyŃ ApoŃtoŃŃkyego [...] podaŃ *KromRozm II* t3v, d4v, gv, g2v, iv, t3v, y3; *KromRozm III* A4v, F3v, K8, N6, O6, P6v; *LubPs* F4v; *KrowObr* 37v, 56, 203 [3 r.],

205v; *Leop* 1.*Cor* 15/3; *BibRadz Eccli* 45/20, *Ioann* 7/22; *LeovPrzep* G2v; *RejAp* 89; *RejPos* 102, 179, 179v [2 r.], 232; przedsię wzięty ty rzeczy/ któreć piśmo podało y Kościół/ prawdziwé/ pewné/ y Bofkie wierzyłś á wyznawałś. *BiałKat* 41, 68v, 293v; *KuczbKat* 125, 230; *RejZwierc* 4v, 258v; Cofz/ gdyby nam byli ani Apoftołowie piśmá niezofławili/ izalibychmy byli niemuśieli náśładować porządku Trádycey/ którą podáli tym którym poruczáli Kościoły? *WujJud* 41v, bv, b2, 21v, 22v, 28v (11); *WujJudConf* 74, 165; kthorą [przypowieść] iáko lámá w łobie ielth/ krocichno przebieżymy/ ábyfmy wam wziętkim podáli summę Piotra í. owłzem Apoftolłkiew/ náuki. *RejPosWstaw* [143³]; *BudBib* 4.*Esdr* 2/1; *BudNT* 1.*Cor* 15/3; *CzechRozm* 69, 82v, 87, 88v, 89 (9); *ModrzBaz* 52v; *SkarJedn* 231; Dzięń to święty/ zwyczaj to vmowny/ Y porządek páńki fłowny. Który podał narodowi fwemu/ Potomłtwu Izráhelłkiemu *KochPs* 122; *SkarŻyw* 113, 336, 362 *marg*, 364, 456 [2 r.]; *CzechEp* 116; *NiemObr* 71, 75, 77 [2 r.], 85; *ReszPrz* 11, 95, 112; *ReszList* 177; *GrabowSet* D; *LatHar* 120, 327; Tu fię począł poft czterdzieści dni/ który Apoftołowie podáli kościołowi *WujNT* 208, 103, *Act* 6/14, 1.*Cor* 11/2, 23, s. 606 (11); A iże głową iego [kościół] Piotrá Pan przełożył/ Przeto fię tu by namniéy ná to nie zátrwożył. Przy tym/ co mu Duch Páńki podał/ mocnie ftoi *SiebRozmyśl* K3v; *SkarKaz* 242a. Cf *podac komu miasto czego; komu ku czemu; komu na co; komu za co; komu o czym; komu w czym; »światu podac«*.

podac komu miasto czego [= jako co] (1): Pomni [...] Co z Abráhámem zátárł/ co Izákowi Przyśięgá fwą wtwiárdził/ co Iákobowi Miáfto ftátutu podał *KochPs* 157.

podac komu ku czemu (1): którą Ewángeliá Piotr wflýzawłzy pochwalił/ y kościołowi ku czytániu zwirzchnościá fwą podał *WujNT* 125.

podac komu na co (1): y rácz to nam dáć/ áby ten vroczyfty [...] poft/ który ná wleczenie dułz y ciał náłznych/ lámiz Apoftołowie twoi nam podáli/ poftánowili/ y rofkazáli/ włzyscy wierni twoi/ ochotnie/ nabożnie/ y pożytecznie odpráwili *LatHar* 350.

podac komu za co (3): *KromRozm II* t3v; Ktory [Pan Bóg] nam obyáwić raczył fądy fwey fkrytości/ [...] Co potym zá mocny Státut podał Iakobowi. *LubPs* X6v; *WujNT* 515.

podac komu o czym (4): *KromRozm II* h2 *marg*; *KuczbKat* 190; to cófmy wam o wierze chrześcijáńkiew podáli/ mocno trzymaycie *ReszPrz* 96, 107.

podac komu w czym (3): *WujJud* 28v; ná tym co mi Bog przez fyná fwego Iezufá Chrifłufá w ewángeliey podac raczył przeftánę *CzechRozm* 102. Cf »w pisaniu podac«.

podac w co (2): *BibRadz Hebr* 8/10 cf *W* *przen*. Cf »w ręce podac«.

podac przez kogo, przez co (17): *WujJudConf* 74; bochmy czynili przeciw rofkázániu twe^{mv}/ ktoes podał przes słuźebniki twe proroki *BudBib* 3.*Esdr* 8/80, 4.*Esdr* 2/1; *CzechRozm* 88v, 89, 95v, 97, 102, 183; *WujNT* 830. Cf »(jako(by)) przez ręce podac«.

podac czym (9): Iż y cíchą fpráwą o vzywánim [!] obrzędnim wyele nam Apoftołowye podáli. *KromRozm II* h2 *marg*, iv; *WujJud* 171; *SkarŻyw* 364; *WujNT* 125. Cf »głosem podac«, »pismem podac«.

podac jak (19): Ale my im nyemamy wyerzyć/ áni wychodzić od oycowłkyego á kołcyelnego podányá/ áni ináczey wyerzyć/ yedno yáko nam kołcyoły podály. *KromRozm I* M3v; *KromRozm II* g2v; *KromRozm III* F3v, K8, P6v; *KrowObr* 203; *KuczbKat* 125; *WujJud* 28v [2 r.], 169, 171;

CzechRozm 69; *Ták náuczám/ y tákem wam podał. SkarŻyw* 456, 93, 456; *CzechEp* 119; *ReszPrz* 95; *WujNT* 1.Cor 11/2, s. 606.

cum inf (3): *KromRozm III* N6; *LeovPrzep* G2v; Bo wżyſcy Itárożytnie ták trzymáli/ y nam trzymác to podáli: że to było Háłto wżyſtkich Apoſtołów Chryſtułowych *BiałKat* 68v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: to (1), tak (1); że, iż (9), aby (4), zaimek względny] (14): pierwſzy Hádryan Papięz wrocił był moc y podał Cefárzowi Kárłowi/ áby zówzdy Cefarz Papięza Rzymſkiego wybierał y potwierdzał *KrowObr* 37v; Bom wam podał naprzod/ com też wziął/ iż Chryſtus vmárł ieſt zá grzechy náſze *Leop* 1.Cor 15/3; *BibRadz* 2.Esdr 2/12, 7/5, 1.Cor 15/3; *RejZwierc* 4v; *BudBib* 2.Esdr 7/4; *BudNT* 1.Cor 15/3; Podáli Apoſtołowie S. Boży/ iſz grzech ieſt po poſtánowionym dziewictwie/ do małżeńtwa lię obracác. *SkarŻyw* 457; *CzechEp* 119; *NiemObr* 77; *ReszPrz* 11; *WujNT* 1.Cor 11/23, 15/3.

W połączeniach szeregowych (4): Aza ták Pan wſtáwił koſciółowi Świętemu podał y rofkazał? *KrowObr* 203; *RejAp* 89; *SkarŻyw* 364; *LatHar* 350.

W charakterystycznych połączeniach: kształt [czego] podać, obrzezanie, obrzędy, oſm artykułow, porządek mszej (3), poselstwo, postanowienie, (wiele) rzeczy (6), sposob (2), sumę, wiarę, wolą, wyznanie wiary; apostołom podać, biskupom, cesarzowi, chrzeſcijanom, Jakobowi (2), Koſciółowi (8), ludowi (ludziom) (3), nam (37), narodowi (2), pierwszym rodzicom, przodkom, Rusi, Rzymianom (3), synom izraelskim (2), uczniom, Żydom; przez Jezusa Chrystusa podać, przez Mojżesza (4), przez ſługi, przez ſłużebniki, przez Syna; cichą sprawą podać (2), używaniem obrzędnym, zwi(e)rzchnością (2); o Bogu podać, o prawdzie [czego], o używaniu, o wierze (2); w ewanjelijej podać, w podaniu, w tradycyjach, w ustawie.

Zwroty: »ewanjeliją (a. pisanie ewanjelijej), pismo podać« [szyk zmienny] (8:2): *KromRozm II* c, t3v; Abowiem iż obiedwie rzeczy y oboie piſmo Duch ſwięty podał/ oboygę też wiarę y mieyſce dáie. *SarnUzn* B3; *RejZwierc* 258v; *CzechRozm* 82v; Ná proſbę Rzymian Ewánieliją piſał S. Márek: którą Piot[r] S. z wrzędu ſwego koſciółowi podał y pochwalił. *SkarŻyw* 362, 364 [2 r.]; *WujNT* 103, 125.

»głosem, ustmie, słownie podać« [szyk zmienny] (3:2:1): A przeto [apostołowie] piſmá wedle potocznych tylko potrzeb/ yákoſ ſłyſłał/ wżywáli: wſtmye doſtátecznyey wſyſtko podáli. *KromRozm II* h2, iv; *SkarŻyw* 456; [*Skład Apostolski*] zá práwidło wiary wſzytkim wiernym/ nie ná kárćie nápiſáne iáko inne piſmá/ ále żywym głosem podáli. *WujNT* 515, 652, Ccccc2.

»naukę podać« [szyk zmienny] (9): *BiałKat* 293v; że tá ieſt náuká Piotrá ſwiętego/ którą Rzymianóm podał *WujJud* 22v; *CzechRozm* 105v; *SkarJedn* 307; Ale czekác było trzebá/ áby doroſł/ ten który wzroſł y pomnozenie wſzytkiemu ſtworzeniu dáie/ á żeby nam pierwey zbáwienną naukę podał/ y rozſiał ſwoię S. Ewángelią *SkarŻyw* 113, 336; *NiemObr* 71; *WujNT* 372 [2 r.]; [bo dobrze wiecie iákowách wam naukę podał przez Páná Iezuſá Kryſtuſá. *GilPos kt*]. [Cf też 2. *W przeni WujJudConf* 87v.]

»na piſmie, piſmem, w piſaniu podać« [szyk zmienny] (10:1:1): *KromRozm II* gv; *LeovPrzep* G2v; *RejPos* 232; *RejZwierc* 4v; Abowiem iedne rzeczy ná piſmie/ á drugie w Trádycyach álbo w podaniu álbo w wſtáwie nam ſwięci Apoſtołowie podáli. *WujJud* 28v; *CzechRozm* 69, 88v, 89; *SkarŻyw* 456;

ączkolwiek y infze łpofoby tego poznánia y wiadomości ś. Doktorowie w pińaniu łwym nam podáli. *LatHar* 327; *WujNT* 129, 717.

»(jako(by)) przez ręce, w ręce podać« (7:1): *KromRozm I* K4; Toć yełt Ewányelia ktorą Apołtołowy y potomkowy ich álbo namyáłtkowy/ biskupi y kápłani włfyłtkyemu śwyátu y włfem wyekom yákoby przez ręce podáli *KromRozm II* c, t3v; *KromRozm III* A4v, K8; A miáłto nich Księgi zacnych Doktorow łtórych (ktorzy nietylko mową y pińaniem/ ále y żywotem y cudami Powłzechną Wiárę vgruntowawłzy/ á náofłátek krwią łwoią zápieczętowawłzy/ nam práwie iáko w ręce podáli) drukowáne y przedawáne były. *WujJud* b2, bv; *CzechRozm* 90.

»rozkazanie (a. przykazanie) podać« = *mandatum dare PolAnt, Vulg; praeceptum dare Vulg* [szyk zmienny] (8): Themuz teź podał y rołkazánia łwoie/ y moc wedle opińanych praw *BibRadz Eccli* 45/20, 2.Par 7/19; *RejPos* 333; *BudBib* 3.Esdr 8/80, 4.Esdr 2/1; *ReszList* 177; *LatHar* 120; Nápomina áby przykazánia ktore im podał/ záchowáli. *WujNT* 1.Thess 4 arg.

»świátu podać« [szyk zmienny] (5): *KromRozm II* c; A zwierzywłzy mu łie włzyłtkich táiemnic łwoich/ ielzcze to poruczyć raczył/ áby ie przez nádchnienie Ducha łwiętego/ wiernie był łwiátu podał *RejPos* 325, 178v; *CzechRozm* 89; *SkarŻyw* 383.

»do wiadomości [czyjej] podać« (1): Sam Oćiec niebieski do łercá to y wiadomości Piotrowey podał *SkarKaz* 117a.

»zakon, prawa podać« [w tym: prawa, zakon (1)] = *dare leges PolAnt* [szyk zmienny] (19:2): *LubPs* F4v; *BibRadz Hebr* 8/10; *RejPos* 179, 179v [2 r.]; *WujJudConf* 74; Iż iáko Moyzełz práwá/ vłtáwy/ zakon etc: podał łynom Izráelłkim/ vcząc ich chwały y łłżby Bożey: tákże czynić miáł/ iákołz y czynił/ Iezus Chriłtus *CzechRozm* 106v, 87, 88v, 89 [2 r.], 90, 93v marg (12); *CzechEp* 119; Podaleł mi ten zakon/ á pomnieli dobrze/ Prołząc w nim twoiey łáłki/ toczyłem łzy łzczodrze. *GrabowSet* D.

Szeregi: »deklarowác i podać« (1): [*Berengaryjus*] ták wierzy y wyznawa iáko y Papieź Nicolaus/ y łwięte Concilium łwiádełtwy z Ewángeliey y z Apołtołłkiey náuki iemu deklárowáli y podáli *WujJud* 171.

»podać i objawić« (1): tedy teź pokazác potrzebá/ że ie [ostatnie pomazanie] łam Pan Chriłtus vłtáwił/ ktore potym S. Iákub Chrzełcijanom podał y obiáwił. *KuczbKat* 230.

»podać i pokazać« (1): iáko nam tenze to kołcioł podał y pokazał/ ktore piłmo miedzy ták wielą infzych odrzuconych mamy mieć zá prawđziwe łftotne piłmo *ReszPrz* 11.

»podać i rozkazać« (2): rzecz łwą do tego krełu prowadzilz/ áby wierni Chriłtyánie [...] ná tym łámym przełstawáli y te^{go} pilnowáli co teź y onym [...] od Bogá dárowano. A przez Iezufa Chriłtułá podáno y rołkazano? *CzechRozm* 97; *NiemObr* 71. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»podać i (albo) ustawić« (2): *RejPos* 179; Tá k vczę/ mowi [łw. Paweł]/ y tákem podał álbo vłtáwił w Kołciolech. *WujJud* 28v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»podać i zaleć« (1): Ale iż iá [Ewanieliją] wam podał y zálecił/ tedy iuz tym łámym zakon odrzućił. *CzechRozm* 82v.

»podać i (a) zostawić« (2): [*biskupowie*] to łwyęto obchodzil/ myenyąc iż ták im Yan S. y nyektorzy ini ápołtołowy podáli y zołtáwili *KromRozm III* P6v; *RejPos* 232.

W przeni (9) : Podam prąwá moie w mylli ich/ y w fercá ich nápiszę ie *BibRadz Hebr* 8/10; Bo wfyłcy od Bogá náuczeni będą: ktory zakon fwoy ná fercách ich pińác ma/ y do ich wnętrzności gi podác. *CzechRozm* 111; *CzechEp* 296.

Zwroty: »podać do serca« = *dare in cor a. corde PolAnt* [szyk zmienny] (5): *BibRadz 2.Esdr* 2/12, 7/5; Y wftalem wnocy z trochą ludzi/ y nie oznaymiłem tego żadnemu/ co był Bog moy podał do fercá mego *BudBib 2.Esdr* 2/12, 7/4; *SkarKaz* 117a.

»do uszu podać« (1): A ták nie bez przyczyny fie thák ná nas opowiadác á vřkarżác raczy [*Pan*]/ [...] do ktorych iáwnie przyzedł/ á iáwnie do vřzu nářnych podał wołá/ ftánowienie/ y rořkazanie fwięte fwoie *RejPos* 333.

Przeni: *Być zgodnym [jako]* (2) : A nákoniec/ iáko áffekt twoy poda/ y iáko cię Duch Boży wzruřzy/ proř Páná BOgá o cokolwiek *LatHar* 665.

Szereg: »podać a ukazać« (1): tedy doda im pomocy narod Zydowřki/ iáko czás poda á vkaże [*prout tempus dictaverit*] *Leop 1.Mach* 8/25.

β. *W sprawach świeckich [co komu, czemu]* (4) : *BielKron* 196; Przeto wáruiać w tym *Regiam dignitatem*, interpretácią Artykułu tego/ którą Pořłowie Koronni w Węgrzéch/ z poruczenia wřzech ftanów nam podáli/ Teraz zá řpólnym wřzech zwoleniem vtwiárdzamy *SarnStat* 165.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): tylko to podác iáwnie/ iáśnie wřzyřtkiem/ co kto czynić/ á czego nie czynić ma *GórnRozm* K4.

Zwroty: »podać światu« (1): że [*Salomon*] ták pilnie zálecił wychowanie młodych dzyatek. Y rozumieć tego nie mamy/ áby to z głowy á z widzenia řwego podác fwiátu miał *RejPosWstaw* [41³]v.

2. *Dać, udzielić, zawierzyć; porrigere Vulg, PolAnt, Calag, JanStat, Cn; tradere Vulg, Mącz, PolAnt, Cn; dare Vulg, PolAnt, Cn; deponere Mącz, PolAnt; referre Vulg; praeficere Calag; contradere, ministrare, obicere, propinare, protendere, tendere Cn [w tym: kogo (9), co (276)]* (319) : *Calag* 14a, 394b; *KochPs* 118; BOLESŁAVV WSTYDLIWY/ Syn w pánieńftwie z řwá Zoną/ Wyřył wiek: Sol Bocheńřką podał ználezioną. *KlonKr wstęp* A3v.

podać do czego (5): *MączLub nlb* 13; *RejAp AA4v*; *CzechRozm* A4; Prąwá kthoreř pořthánowił/ y nam do trzymánia podał Charondá/ łameř ie zgwałcił. *Phil* E4. *Cf* »do druku podać«.

podać komu, czemu (73): *TarDuch* B2v; Na potim [...] podam znamienitřzy [*dar*] T(weij) pańřkiew miłofci, ktorego fie ia łáczce poleczam. *MiechGlab* *3; *KromRozm III* M8; Spráwił ludzyom k odpoczyńku tu ná wřzem řpokoyną noc/ Beřtyam leřnym podał iá *LubPs* X6, B2, R6v, hh5v; *KrowObr* 158; *Leop Apoc* 17/13; *UstPraw* Fv; A ty teř dziećiątko Prorokiem nawyřřze⁸⁰ będziefz názwáne/ bo poydziefz w przod przed oblicznością Pánřřką/ [...] iřbyř podał wiadomoř zbáwienia ludowi iego *BibRadz Luc* 1/73, *3v, *6v, *2.Par* 13/5, *Ps* 67/35, *Dan* 7/14, *Eccli* 44/24; *Deponere officium, magistratum, praetoram, provinciam, Spuřćić/ podác ynřzym/ etc. Mącz* 310c, 227a; *MączLub nlb* 13; *RejAp AA4v*, 88v [2 r.]; Ale iř tu łan s. przypomina/ iáko im [*Pan zwolennikom swoim*] iuř był ná ten czás y Ducha fwiętego podác racřił *RejPos* 118v, 123, 266, 338; *BielSat* Ev; *KuczbKat* 110; *RejZwierc* 197, 263v; *WujJudConf* 87v; *RejPosWstaw* [143²]; Pánie nie podáyře řceptrum tym ktory nic nie řá *BudBib Esth* 14/10, *Iudith* 9/2, *Eccli* 44/24; *Strum* A3v; Komukolwiek podano wiele/ wiele řzukác będą v niego *BudNT Luc* 12/48, *Apoc* 17/13; *CzechRozm* A4; *SkarJedn*

A4, 247, 340, 361; Bog łam tylko we wżyftkich łprławách łwych dołkonály/ tákíe nam Cieplice podał *Oczko* 2v, 1v; *KochPs* 149; *NiemObr* 117, 154; *BielRozm* 34; *Phil* E4; *LatHar* 109, 431, 555; *WujNT przedm* 3, *Apoc* 17/13; *SarnStat* *7v; *SkarKaz* 207a; *CzahTr* E3v; *GosłCast* 16; *SkarKazSej* 670b, 699b. [Cf też 1.c.α. *BibRadz Eccli* 45/20.] Cf *podac komu na kogo; komu przez kogo; komu w kim; Zwroty*.

podac komu na kogo (1): Temu mowię to łie godźi komu łam Bog miecz do ręku dáie: iáko gi ono Krolowi Bábilońkiemu/ ták ná Izráelczyki podał był *CzechRozm* 254v.

podac komu przez kogo (2): Mikołáiá z Nagłowic domu Reiwowskię/ Przez ktorego nam podał [*Pan Bóg*] iuż wiele dobrego. *RejAp* [Ff5]; *WujNT przedm* 27.

podac komu w kim (1): Iż kto Iezulá pomázáńca łyná Bożę namileyšę/ w którym Bog wierzącym żywot wieczny podał/ odbieży: [...] że ten y Bogá łámęgo wrychle porzući *CzechRozm* 102.

podac ku czemu (4): *LubPs* P3 marg; *BudBib Iudith* 9/2; że nie będąc w żadnéy náuce ćwiczóny/ nie ięstem do tego łpofobny/ ábym co ták godnégo ludźióm ku czytániu podac mógl *Strum* A3v; *WujNT przedm* 3.

podac w co (14): A w tym iednacze miedzy imi roziełi to do dwudzieftu lat/ podawłzy w łekwieft dzierzawę. *BielKron* 363v. Cf »podac w dziedzictwo«, »w moc podac«, »w obronę podac«, »w szafunek podac«, »w używanie podac«, *W przen* »w ręce podac«.

W charakterystycznych połączeniach: *podac Alkoran, bogactwa łaski, broń, chleb niebieski, ciało i krew, cieplice, cześć, dobra (wiele dobrego)* (3), *Ducha Świętego* (2), *dziedzictwo* (2), *dierzawę, jedło, koronę, krolestwo* (2), *książki (księgi)* (3), *lekarstwo, matkę, miecz* (2), *miłosierdzie, moc* (8), *myśl, nagrodę, pamiątkę [czego], państwo, prawa* (4), *przełożęństwo, psalterz, sam siebie, sąd, sceptrum* (2), *serce, sol bocheńską, stolec, stryjow, syna, szafowanie [czego], szkoły, światłość, towarzyszkę, urząd, wiadomość, wizerunk, władzę* (2), *zakon, zdrowie, zwierzchność; do trzymania podac; apostołom podac* (2), *Ateńczykom, bestyjej* (4), *(Panu) Bogu* (2), *Dawidowi, innym (inszym)* (2), *krolowi* (2), *ludowi* (2), *ludziom (człowieku)* (3), *mnichom, mniszkom, Mojżeszowi, narodom, nauczycielowi, pasterzowi, Piotrowi* (3), *przyjacielom* (2), *ptakom, Synowi człowieczemu, teologom, uczniom, wierzącym, wszem wobec (wszytkim)* (2), *zwierzowi, żółdkowi; ku czytaniu podac, ku pomście, ku poprawie, ku pożarcu, ku rozsądzeniu, ku żywności; gwałtem podac, jawnie* (2), *miłościwie, szczodrobliwie* (2), *tajemnie*.

Zwroty: »do druku podac« (1): Tenze narod Polłki zacni wzgardzaiac [...] Xiegi niewftdliwe napifawłzi do Druku podał pod Titulem rzetzickiego. *PaprUp* I4.

»podac [komu] w dziedzictwo« (1): Przydał im y vmieiętność/ á zakon żywotá podał im w dźiedzictwo [*per haereditatem dedit illis*] *BibRadz Eccli* 17/9.

»w moc [komu] podac« (1): bym łnádnie Zrozumiał: iż to tylko w moc podał człowieku Myłlic co chce *GrabowSet* C2.

»podac nadzieję [czego], [komu] kęs nadzieje« [*szyk zmienny*] (1:1): ták/ iż mu nie ięft przykro vzyć rzeczy gorzkich/ [...] byle tylko choroby wypędzenia nádzieie kto podał. *Oczko* 1v; Y któražby nie łzłá rádá/ Zá ták gładkięgo łąsiádá? Podayże ię y kęs nádzieie/ Alic łye iuż moiá łmieie. *KochSob* 61.

»w obronę [komu] podać« (1): ponieważ P. BOG święty á sławny twoy Dom Iágełłow/ zá tą świętą Kościołá Rzymńkiego Wiára/ ná Krolewńkiey Stolicy poštáwić/ y onę iemu w pokład y obronę w Krolestwie POLńkim podać raczył. *WujJud* bv.

»podać na rozsądek [czyj]« (1): Podał thę rzecz Moizełz ná rozłádek [*Rettulitque ... ad iudicium*] Páńłki. *Leop Num* 27/4.

»w szafun(e)k [komu] podać« (2): *LeszczRzecz* A2v; Názáiutrz Krol [...] dziękował hoynie wśytkim s tego: Iż go ná Monárchią ták sławną obráli/ Prosił by mu corychley w száfunk ią podáli. *StryjWjaz* Cv.

»w używanie [komu] podać« (1): á dopiero práwo miałby/ popiśác/ ktoreby ludzi czyniło dobre/ iáko głód/ ábo vbołtwo czyni ie dowćipne/ á nie wśyftkiem tego práwá w vżywanie podać *GórnRozm* K4.

W przen (16) : *TarDuch* B2v; *LubPs* hh5v; ále tho łá náwdzyęcźnieyłze klenoty twoie w tych śwíętych obyętnicach twoich/ komu thy z łáłki á z miłosierdzya swoiego podać raczyłz tháką myłł á takie łerce *RejPos* 266, 338; Z ktorych słow iáwnnie łie pokázuie że inákłzych klucżow Pan Chriřtus Apořtołom swoim nie podał/ iedno náukę o Pokućie y wierze prawđziwey. *WujJudConf* 87v; Pánie Boże oycá mego Symeona/ ktoremuř podał miecz ku pomśćie ná cudzoziemce *BudBib Iudith* 9/2.

Zwrot: »podać w ręce, do ręku (rąk)« [*w tym: komu* (7), *czyje* (3)] = *dare in manum PolAnt* [*szyk zmienny*] (7:3): *BibRadz Ez* 30/24; *BielKron* 168v; *Compromissum facere de re aliqua*, *Obrawłzy łobie yednacze podać ym swoyę rzecz w ręce. Mącz* 227a; *PRzimćiełz zacne Xiążęta do skárbu swoiego Ty piękne vpominki Ianá Mączynłkiego Ktore w tym młodym łtanie wam do rąk podano MączLub nlb* 13; *RejAp* AA4v; *BielSat* Ev; *CzechRozm* A4; *PudłFr* 60; *BielRozm* 34; *PowodPr* 7.

Przen (10) : TYch ná wśytkim to mi wierz łzczęćcie nie przeyrzáło/ Owłzełi częgo trzeba dořtátek podáło *PaprPan* N3.

podac komu, czemu (9): do łtolice Apořtołłkiey vćiekamy łię/ ábyście náłzym ránom lekářtwo podáli. *SkarJedn* 129; *Oczko* 5v; *SkarŻyw* 115; *GórnTroas* 64; bęđziełzże ty mnie zárzucáł to zwyćięztwo/ któřem ia chcąc łam podał nieprzyiáćielowi? *OrzJan* 29; *KołakCath* C2; Ale tyśiáć kroć wáźnieyłze kleynoty/ Minerwá moiá z poboźney ochoty Tuć Czytelniku śłáchetny podála *KołakSzczeńł* [D]v; Tá miłá mátká [*ojczyzna*] podála wam złotą wolność *SkarKazSej* 666a. *Cf Zwrot*.

Zwrot: »podać [komu] za własność« (1): Poday mi zá włáłność/ łłowo twych vłt Pánie *GrabowSet* Cv.

a. *Dać tak, aby nastąpił bezpośredni kontakt między dającym, dawaną rzeczą i biorącym: dać do rąk, wręczyć; apprehendere, indere, ponere PolAnt; obferre Vulg; committere Modrz* (224) : Poday wzdy tę łukienkę/ iż ią krwią pokropię *RejJóz* B3; *RejKup* m6; *RejFig* Aav; *RejZwierz* 11, 18; *RejAp* Dd4v; tákowa białágłowá/ iefli co do łługi łwey przerzecze/ tá wnet [...] poda łiftek/ poda vpominek od miłęgo *GórnDworz* Bb4; Bo ten chleb tu obiecány/ Pan potym ná ořtátecźney Wieczery podał *WujJud* 172; *SkarŻyw* 398; *BielSjem* 12; *KochPij* C4; *GosłCast* 23; *SkarKazSej* 676b.

podac czego (16): Tam panię niekóre z miłosierdzia przyniořly mu piciá drogięgo a motźnégo/ aby nie tak czuł bolu onęgo/ ale to katowie łami wypili/ a iemu wina zmięśłanégo z mirrą podali *OpecŻyw* 138v; Poday mi łammięcza rychłó *RejKup* e5, i7v; *LubPs* R6, hhv; *RejWiz* 105 [2 r.]; *RejFig*

Cc7v, Dd7; *BielKron* 329v; *GórnDworz* T2v; *RejPos* 256; *BudBib Ruth* 2/14; *SkarŻyw* 560; Podaycie naprzod Balłamu A mirry świeżey ku temu. *MWilkHist* C3. Cf »być podać wody niegodzien«.

podac czego [składnia zależna od „żałować”] (1): Dałci Pan Bog hoynie wżytkiego/ á ty żáluiefz podać kęłá chlebá drugiemu *RejPos* [219]v.

podac do kogo (1): registr p. sędzia podał do p. Makomaskiego starszego podpiska *ZapMaz II* G 97/89v.

podac komu, czemu (żywotne) (177): Gdy co każełz tedyć podam. *BierEz* C2, C2, C3, D2v [2 r.], D4v, F (10); *OpecŻyw* 75, 94v [2 r.], 125v, 137v, 138v, 149v, 150; *HistJóz* A4v; *RejPs* 101; *LibLeg* 11/181; *LibMal* 1549/148; *RejKup* e5; A gdi podano kubek perłowy ku piciu Alexandrowi/ poftáwił gi ná łonie śwym *HistAl* F2v, C7v, D6v, E2v, F5v, L3, N [3 r.], Nv; *MurzNT Matth* 7/9, 10; *MurzOrt* B2; *Diar* 37; *LubPs* R6; Bo mu [dziecięciu] naprzod vkażą y podadzą/ Pánny Máriey Zołtarzyki/ ogrodki/ wianki/ y koronki. *KrowObr* 149; poday iedno Sokołowi chlebá/ Weźmišz mu gi wnet záfię á poday mu mięfá/ Vżrzyłz żeć on o grzankę niedba nic ni kęłá. *RejWiz* 105, 53v; A kto z was oycá próši o chleb: załz mu poda kámień? *Leop Luc* 11/11, *Matth* 22/19, *Luc* 4/17, 11/12, *Ioann* 13/26 [2 r.]; *RejFig* Aa5v, Cc7v, Dd7; *RejZwierz* 29v, 31v; *BibRadz 2.Reg* 13/11, *2.Esdr* 2/1, *Eccli* 45/6, *2.Mach* 15/15, *Luc* 1/59, 11/11 [2 r.], *Ioann* 13/26 [2 r.]; A ták niewiáftá widząc drzewo y owoc iego przed oczymá cudne y rofkolżne/ rwáłá owoc z drzewá zákazánego á iádlá y Adámowi podáłá *BielKron* 1v, 2, 17v, 53v, 113v, 115v [2 r.] (31); *RejAp* 131v; *GórnDworz* Y6v; *HistRzym* 12, 27v; *RejPos* 56v, 101 [2 r.], 142v, 163, 184 (15); Abowiem złemu dobrodzieystwo wczynić/ iákoby ná złą łzkapę pozłóciłtá vzdę włóżyć/ álbo záchorzáłemu żoładkowi zdrowe á chędogie iedło podać *RejZwierc* 98, 32v, 197, 197v; *WujJud* 259; *BudBib Ruth* 2/14, *2.Esdr* 2/1, *Eccli* 45/6; *BudNT Luc* 11/11, 12 [2 r.]; *CzechRozm* 206; Kazał łobie koń podać/ on potym pan łtáry *PaprpPan* Gg3v; *ModrzBaz* 88; *SkarJedn* 292; *SkarŻyw* 29, 113, 173, 249, 311 (9); Trzebáby go [pana *Jadamka*] poczęłtować Spuł gárncá mu łmoły podać. *MWilkHist* Ev, K4v; *StryjKron* 667; *KochWz* 139; *KochPieš* 23; Miáłto ksiąg/ poday ty mnie kufel wydrożony/ Winem łtárym y łmácznym czyšćie nápełniony *PudłFr* 52; *ActReg* 30; *KochAp* 10; wzięł P. IEzus chleb/ y błogolłáwił/ y łamał/ y podał wczniom śwym *LatHar* 691, 706; *WujNT Matth* 7/9, 10, *Luc* 4/17, 11/11 [2 r.], 12 (10); Rewizory do wřzech dóbr náłżych [...] wyfýłamy [...] rewidowác y inwentowác dochody/ których podáliłmy im łpiłki *SarnStat* 1129, 117, 170; *CzahTr* E2. Cf *podac komu z czego; komu przez kogo; Zwroty*.

podac czemu [= dla czego] (1): wřzedłem do domu thwoiego/ wodyš nie podał nogam moim *RejPos* [308].

podac komu z czego (1): Niewiáftá ktorąš mi dał/ áby byłá ze mną/ oná mi podáłá z tego drzewá/ y iadłem. *BibRadz Gen* 3/12.

podac komu przez kogo (1): Tedyž artykuły pospolitych doległóci koronnych Krolowi i panom [posłowie] podali przez p. Ossolińskiego *Diar* 63.

podac ku komu (1): podališmy na karcie ku WKM to, na czym nam postawać przysłušzało *Diar* 86.

podac ku czemu (6): *HistAl* F2v; łpiławřzy to podáli krolowi ku rozeznániu *BielKron* 115v, 205; *RejPos* 322v; *SkarŻyw* 560; *WujNT* 589.

podac przed kogo (1): Lecż gdy y ten [wór] wyiawfży podano przed pány/ Wyfypą ná ftoł áżci w nim bite licżmany. *HistLan* Fv.

cum inf (5): Tedy Xánt Ezopowi kazał/ Aby fie im [przyjaciołom] vmyć podał *BierEz* C2. Cf »podać pić«.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): A wziawfży Thámár plácki ktore nágotowáká/ przyniołá ie thám Amnonowi brátu fwemu. Y podáká mu áby iadł *BibRadz* 2.Reg 13/11.

W charakterystycznych połączeniach: *podac balsamu*, (*kęsa*) *chleba* (3), *kamienia*, *miecza*, *mięsa*, *mirry*, *mleka* (2), *piwa*, *prażma*, *prochu*, *świece* (2), *wina*, *wody* (2); *podac apologiją*, *artykuły* (3), *bot*, *cepy*, *chleb* (*kęs chlebá*) (11), *chustę*, *czaszę* [*czego*], *dary* (2), *dziecię*, *garniec smoły*, *gębkę* (2), *głowę*, *jabłko* (2), *jad*, *kamień* (9), *kapłuna*, *kartę*, *kołacz*, *konia* (*koń*) (2), *koronę* (2), *koronki*, *księgi* (*książki*) (3), *kubek* ([*czego*]) (4), *kufel*, *lej*, *lekarstwo*, *list(ek)* (7), *losy* (2), *miecz* (3), *niedźwiadka* (3), *ocet* z *żołcią*, *pieniądz*, *pierścień* (2), *piłę*, *piorko*, *placek*, *plagi* (2), *plastr miodu*, *pokarm*, *powroz*, *prawa*, *prośby*, *przykazania* (2), *rąbek*, *rejestr*, *rozgę* (3), *rybę* (*część ryby*) (3), *sceptrum*, *snop(ek)* (*kupę*) *strzał* (4), *spisek* (*spisaną rzecz*) (5), *stolek*, *strzelbę*, *sukienkę* (2), *szablę*, *szatę*, *szkorpa*, *sztuczkę* (*chleba*) (3), *tablicę*, *Testamenty*, *trun(ek)* (*trank*) (3), *upominek*, *Wędzidło*, *węża* (5), *wianki*, *wino* (2), (*kropię wody*) (2), *wyrok*, *zapis*, *ziola*, *znaki* (*ornamenta*) *krolewskie* (2), *żość* (2), *żołtarzyki*; *tajemnie podac*.

Zwroty: »[komu na co] być podac wody niegodzien« = *być znacznie mniej wart* (1): á fnađz tho byłá obráká [pani] miedzy inemi fługámi fwemi/ zá bącznieyfżego/ wzgardziwży chęcią drugich/ ktorym on był ná ręczę podac wody nie godzien. *GórnDworz* Dd.

»podać pić (*a. napić się*)« [w tym: *komu* (3)] [*szyk zmienny*] (4): *OpecŻyw* 149v [2 r.]; Niemiec miedzy Polaki też zá ftołem fiedział/ Iáko fobie pić podác/ powiedzieć nie wiedział. *RejFig* Cc7v; Et absolute miscere significat, Nálać/ podac pić. *Mącz* 223d.

»w ręce (*rękę*), do ręku (*rąk*) podac« [w tym: *komu* (12), *czyje(-ich)* (3)] = *tradere in manus Vulg; ponere in manibus PolAnt* [*szyk zmienny*] (12:4); *LibLeg* 11/141v; wfzákże to fnađz żadnego nieobrázi/ gdy mu miáłto botá czapkę ná głowę włoży/ álbo rozgę zieloną w rękę podádzą. *GroicPorz* 14; *Leop Num* 6/19; *BibRadz Ez* 10/7; *BielKron* 302; *HistLan* F3; *StryjWjaz* C3; *SkarŻyw* 257, 390; Ktore *Wędzidło*/ gdy mi naprzod do ręku podano: [...] Vmýśliłem ie był zgoła porzucić *CzechEp* *2v; *NiemObr* 21; Artykuły ktoreście nam w ręce podály/ Nie wfzyfłki/ ále drugie/ nam fie podobály. *BielSjem* 15; *GórnRozm* K4; *LatHar* 245. Cf »z rąk do rąk podac«.

»z rąk [*czyich*] do rąk [*czyich*], z ręki do ręki podac« (1:1): *RejPos* 82v; Od niego fámeogożes ie [*listy*] wziął? (–) Z rąk fwych podał ie do rąk mych. *CiekPotr* 69.

»podać do ust [*czyich*]« [*szyk zmienny*] (3): *LatHar* 735; A oni gębkę pełną octu/ obłóżywży Izopem/ podáli do vft iego [*obtulerunt ori eius*]. *WujNT Ioann* 19/29; *SiebRozmyśl* H4v.

Szereg: »podać a przynieść« (1): [*Jakob*] ofżył ręce fobie w cielęcą fkorę gdy iuż Izáák nie widział/ y podał á przynioł pokarm oycu fwemu *RejPos* 56v.

Przen [*komu*] (7) : *BibRadz Ioann* 18/11; Ale iefliże ty prágniefz odrobin tych/ dobrym fercem/ práwą wiará/ y miłością całą/ idźże po nie do onego/ którému rzeczóno lámemu tenći téy odrobiny máłuczkiéy z kofzá fwégo dofiągnie/ á tobie ią vkaże/ y poda *OrzQuin* F4v; *RejPos* 233; *Oczko* 12v; *ZawJeft* 27; *LatHar* 201.

Zwrot: »podać do rąk, w ręce« (1:1): Tobie [Radziwille] w ręce sam prawie Bóg tam był brón podał KochJez A4; CzahTr E3v.

α. O Komunii Św. (6) : Iako y tu podawfzy Sákráment pod oboją chlebá/ tedy mowi: To czynicie ná moię pámiątkę WujNT 607.

podać komu (5): Krol też do Sákrámentu wnet fie przygotował. Ktory mu Arcybiskup podał z wczciwością StryjWjaz C3; SkarJedn 132; SkarŻyw 90, 91; SkarKaz 160b.

β. Zarzucić na ramię (1) : Attollere onus, Zápodác/ podác/ pomoc ná rámię. Mqcz 264a.

3. Ustanowić, mianować na urzqd; conferre JanStat [kogo] (8) : a iako Cefarzowie poki Bogá ználi/ á ná Piotrá S. pomnieli/ poty żadną mocą swoią/ nád wolą Papiefką Biskupá Konstantynopolfkiego podác niechcieli áni mogli. SkarJedn 138; Prawem fię to opátrzyć może/ iż by ten fkarány był/ ktoby z więtszem niż opifzę pocztęm na *electiá* przyiáchał/ á Krolá mocą podác chciał. GórnRozm Av; ZapKościer 1597/78v.

podać komu (1): WujJudConf 142v cf »ani ustawić, ani podać«.

podać na co (1): SarnStat [994] cf »dać i podać«.

podać kim (1): VÍpráwiedliwieni iestefmy dármo przez łáfkę ie⁸⁰/ ktora iest w Chrytušie Iezufie: ktorego podał vbłagalnikiem przez wiárę we krwi iego. SkarKaz 349a.

Szeregi: »dać i podać« (1): Ale iż przereczony Władysław Król [...] [pana Aleksandra Witowta] ná náuwszše Księstwo Ziem Litewfkich/ y inych Pánftw fwych Księstwá Litewfkiego dał y podał [dedit et contulit JanStat 752] SarnStat [994].

»podać i postanowić« (1): Ale pytam ią was zásię/ gdzie wáfzy Ministrowie/ gdzie ná on czás byli? álbo kto ie podał y poftánowił? WujJud 142v.

»ani ustawić, ani podać« (1): Których [ministrów] áni Pan Christus vftáwił/ áni Apoftołowie kościołowi podáli. WujJudConf 142v.

Przen [komu] (1) : Ten [Bóg] Mofkiewfkiego pychę chcąc kiedy vkrómić/ Y róg/ którym tak hárdzie potrzáłał/ przyłómić/ Podał nam Królá z Węgier dzielného STEPHANA KochJez A3v.

4. Podporzqdkować, dać we władanie; tradere Vulg, PolAnt; dare, convertere, subicere PolAnt; transmittere Cn [kogo, co] (128) :

podać komu (64): Zá tę posługę ktorą mnie tam wczynił/ podałem mu ziemię Egipfką/ [...] mowi Pan Bog. BibRadz Ez 29/20, I 21b marg, Lev 23/10, 1.Reg 11/38, 1.Par 12/23, Is 41/2; BielKron 117v, 185, 229v; RejAp 145v; RejZwierc 188v; BudBib 4.Esdr 1/35, Bar 2/19, 1.Mach 12/45; CzechRozm 54v; Ten [król wszego świata] niedobyté podał nam grody KochPs 70, 175; StryjKron 447, 457, 492, 497 [2 r.], 517, 582, 737; CzechEp 375; GórnRozm Lv, OrzJan 116; WujNT 498; KTórzy to Stároftowie [...] przyięgác będą: że czáfu *interregni* zamków y miał ku fzkodzie Rzeczypofo: fpólnéy/ nikomu nie podádzą iedno Królowi Polfkiému SarnStat 1203; PowodPr 14, 76. Cf *podać komu do czego; komu za kogo; Zwroty, W przen Zwroty*.

podać komu do czego (1): Kiedy mu dobrá mieyfkie poruczą do rzádu/ Lub iáką Prowincyą podádzą do fądu: [...] Vbrawfzy fię w on vrząd iák w ftráfzydło iákie: Wymyśla więc fortele takie y owákie KlónWor 18.

podać komu za kogo (1): Iaćiem go nád thobą poftánowił pánem/ y podałem mu zá słuźebniki wśytkę brácią iego *BibRadz Gen 27/37*.

podać w co (30): Pan [...] źiemię ludźiom podał w wzywánié. *KochPs 175*. Cf *Zwroty, W przen Zwroty*.

W charakterystycznych połączeniach: *bogactwa podać, bracią, Brasław, domy, dziateczki, grody, Izrael, Kijow, Koronę Polską, kraj, krolestwo* (8), *Krzemieniec* (2), *lud, miasto, miejsca, narody* (4), *Nowogrodek Siewierski, Ornetę, pana, państwo, prowincyją, ptaszki, ryby, Smoleńskie Księstwo, sprzeciwniki, stolicę, strzelbę, stworzenie, świat, zamek* (5), *ziemię* (8), *zwirzchności, podać anjołom, bestyjej, cesarzowi* (2), *człowiekowi (ludziom)* (2), *krolowi* (5), *książęciu* (2), *ludowi* (3), *Moskiewskiemu, narodom* (2), *nieprzyjacielom, pokoleniom, potomstwu, przodkom, sługom, Turkom, włodarzowi*.

Zwroty: »podać w dziedzictwo, w pomiar dziedziczny, k dziedzictwu [komu (8), czyje (2)]« = *dare in haereditatem PolAnt* [szyk zmienny] (8:1:1): A podał wśytkę zyemyę ich k dzyedzictwu wyecznemu/ Ludowi Izráelkyyemu śwemu wybránemu *LubPs dd4, Z4v; BibRadz Deut 1/39, 2/9, 4/38, Ez 25/10; BudBib 2.Par 6/27*; w czym ná czás wieczny Izráhelá vpewnił/ w słowie słáteczny: Obiecuiąc zá czáfem kray dziwnie śliczny Chánányfki podać im w pomiar dźiedziczny. *KochPs 157; SkarŻyw 484; Ząday odemnie/ á podamci narody w dźiedzictwo twoie LatHar 360*.

»podać pod moc, w moc [komu]« [szyk zmienny] (3:2): zalię po nię posłáli Konstántynopolfcy/ y páńftwo iey w moc podáli *BielKron 168v, 406v; RejAp 146*; y rokazał mu/ podawłzy mu wśyftko pod moc/ áby iedno iednegoź drzewá nie ruśzał *RejPos 83v, 191v*.

»podać w opanowanie [komu]« (1): Pátrzayże zalię co mu [człowiekowi] zá słáfunk á czo zá włodárftwo poruczyć raczył/ podawłzy mu w posłufzeńftwo á w opánowanie bogáctwá wśytkiey zyemie *RejPos 191v*.

»w osiadłość podać« [w tym: komu (2)] = *dare in haereditatem PolAnt* [szyk zmienny] (3): Iaćiem Pan ktorym ciebie wywiódł z Vr Káldeyfskiego/ ábych tobie źiemię tę w ofiadłość podał *BibRadz Gen 15/7, Ez 25/4; CzechRozm 105v*.

»podać ku poddańftwu [komu]« (1): Ząday mie á podamci ku poddańftwu twemu/ Wśyftki narody fwiátá dam w dzyedzictwo tobye *LubPs B2*.

»podać w posłuszeńftwo, pod posłuszeńftwo [komu (6), czyje (2)]« (7:1): *RejPs 26v*; Wśyftki ptafzki nyebyefkye iteź morfkye ryby/ Podałeś w posłufzeńftwo yemu [człowiekowi] bez wśfey chyby. *LubPs C, S2, X6 marg; RejPos 44, 191v [2 r.], [226]*.

»podać w rząd(y) [czyje]« (2): *LubPs Z4v*; Siebie y páná śwego/ dźiateczki á malé Chcełz podać w rzady/ przykréy mácochy/ zuchwálé? *GosłCast 28*.

W przen (11) :

Zwroty: »podać pod nogi [komu (1), czyje (2)]« = *subicere sub pedes PolAnt* (2): *BibRadz 1.Cor 15/27*; Wynidźże z nią [z duszą] przeciw iemu [Panu]/ á poday mu ią pod nogi iego *RejPos 87v*.

»w ręce, do ręku podać« [w tym: komu (5), czyje (2)] [szyk zmienny] (5:3): *BibRadz I 136a marg*; bo niezłó o máłą rzecz. Przodkiem o duśzę/ koraźmi był podał w czártowfskie ręce. *BielKron 246; RejZwierc 69; KochPs 118*; Y zaraz miáfto y zamek Płock od Litwy śpalony znowu opráwił [*Bolesław*

Pius] / [...] y podał w ręce Boleśławowi y Konradowi synom Semowitowym. *StryjKron* 335; *CzechEp* 272; *NiemObr* 109 [2 r.].

»[komu] z ręku podać« (1): potym Orchanes syn iego młodziuchny ná ítholec podniefion/ ále rychło od Moizelzá íthryiá íwego zágładzon/ y sam potym rychło vmárł/ á brátu Máchometowi kroleństwo z ręku podał. *BielKron* 240v.

Przen (8) :

podac komu, czemu (4): A kto mu [*Bogu*] ímutne ferce á oczy ze łzami Z wiarą poda/ iuz wízytko tám zyednáią łami. *RejWiz* 52; *StryjKron* 270, 285. Cf »w posłuszeństwo podać«.

Zwroty: »nadzieję [czego] podać [w kim]« (1): nádzieiem/ mówi/ íwą podála Zdrowiá mégo w nim łamym *GosłCast* 56.

»w posłuszeństwo podać [czemu (1), czyje (2)]« [*szyk zmienny*] (3): *RejPos* 273; izali ták zgromiony [*Kain*] wolá íwoię w pokucie/ w posłuzieństwó Boże podał? Nie podał. *SkarŻyw* 81.

»podać pod rozkazanie [czyje]« (1): gdyż żaden rzeczy Bołkich nigdy poiąć nie może/ áni ku Pánu Bogu pochopnym będzie/ ieliż [...] nie poda cále vmyłtu íwego pod iego rofkazanie święte *BibRadz* *4.

a. *Poddać oblegającym; prodere Mącz* (48) : *BibRadz Iudith* 8/21; ktorego gdy obegnáli ná zamku Fogaráłch vczynił ínimi ímowę/ áby mógł wolno wynidz z íwymi rzeczámí á zamek podać *BielKron* 312, 247, 250v, 252, 257 [2 r.], 313v, 410v; *GórnDworz* Z4v [2 r.]; *BudBib Iudith* 8/21.

podac komu (36): tedy rzekł Iozue do ludu/ Vczyńcie okrzyk/ ábowiem Pan podał wam miáłto. *BibRadz Ios* 6/16; Cefarz Maurycemu podał Witemberg *BielKron* 229v; wíęłtza połowicá ich wotowáli/ áby miáłtho podali Dybrę Turkom. [...] niechćieli tego ináčzey mieć mowiac: gdyłz ták częłtho do nas íle Amurat przyrzekáiąc nam vmowę zdzierzeńć/ podaymy mu wczás poki íe nieroziątrzy. *BielKron* 249, 163, 204v, 229v, 248v, 249 (15); *RejZwierc* 45, 200v; *BielSpr* 39v; Z tego woyská niktory Prufak vćiekł do Krolá Litewłkiego/ y obwiázal mu íię pod ítrácenim gárdłá/ iz mu miáł podać Zamek Skalowitłki *StryjKron* 306, 309 [2 r.], 375, 385, 637, 712; *SarnStat* 153, 420. Cf *Zwroty*, *W przen* *Zwrot*.

Zwroty: »podać w moc [komu]« [*szyk zmienny*] (2): Cefarz [...] bronę íobie iednę kazał podać w moc przed tym kilka dni niź przyiáchał. *BielKron* 207, 316.

»nieprzyjacielowi podać« [*szyk zmienny*] (3): *BielKron* 316; Ut antequam arcem proderent hostibus, Nizly zámek podáli nieprzyjacielom *Mącz* 92d; *GórnDworz* P7v.

W przen (4) :

Zwrot: »podać do ręku, w ręce [komu (3), czyje (1)]« = *tradere in manibus Vulg* [*szyk zmienny*] (2:2): A dla tego żeś miáłto tve podał w ręce nieprzyiációl twoich. *BibRadz 4.Esdr* 3/27; *BielKron* 402v; Kto mi do ręku poda miáłto niedobyté? *KochPs* 87, 167.

5. *Powierzyć człowieka innemu człowiekowi (a. Bogu); tradere PolAnt, Vulg, Mącz; dare PolAnt, Vulg [kogo]* (176) :

podac komu (8): *OpecŻyw* 19v; Bo y miłość tám był Pan wnet záczał poczćiwá/ Gdy mu [*Jadamowi*] ítworzył y podał towarzysłzkę żywą. *RejWiz* 36v; *BibRadz Ioann* 18/9; Hanc tu mihi vel vi, vel clam,

vel praecario fac tradas, Bądź gwałtem/ bądź tayemnie/ bądź przes wyprośzenie pątrz ábyś mi yą podał. *Mącz* 478a. Cf *Zwroty*, *W przen Zwrot*.

podać między kogo (1): gdj iuz Pan wziął w obronę swoię Kościoł święty fwoy á onę wdzięczną oblubienicę fwoię/ á podał ią w opiekę między ludzi *RejAp* 105v.

Zwroty: »podać [komu] za małżonkę« (1): á pokorną żydoweczkę/ z narodu ludu onego wćifnionego/ podał [Pan Bóg] zá małżonkę iemu [królowi]. *RejPos* 127.

»w opiekę podać« [w tym: komu (2)] [szyk zmienny] (3): A tak gdy ie [dzieci] w opykę podasz Pánu Bogu/ Iuz wierę śmierć choćby tuż ftánęła ná progę/ Iuzci ftrážna nie będzie *RejWiz* 106; *RejAp* 105v; *LatHar* 549.

W przen (1) :

Zwrot: »w ręce [komu] podać« (1): Temże obyczáyem á yákoby sládem potrzebá isć około náuk rodzicom gdi fyná fwego wręce wćiwemu á wczonemu náuczycielowi podádzą. *GliczKsiąż* N.

a. *Wydać komuś, aby mógł zastosować przemoc; ponere PolAnt, Vulg; destinare, praesentare HistAl; adducere, concludere PolAnt* (167) : *BibRadz Os* 11/8, *Matth* 10/19; Stelufá gdy niechćiał Stároftá podác/ zwiázáli go y dáli Skánderbegowi *BielKron* 243v; *WujNT Luc* 20/20, s. 424, 526.

podać do kogo (3): *MurzNT Matth* 10/17; Przythym ftrzeźcie fię ludzi: ábowiem was podádzą do zgromádzenia *BibRadz Matth* 10/17; *CzechEp* 29.

podać komu (75), *czemu (żywotne)* (4): *OpecŻyw* 118v, 119v, 124v, 128v, 131; komv thwoya Kro. mcz rofkazefch poyczy na the tho granycze thich lotrow fchvkacz y poymacz y podacz ych komv thwoya Kro. mcz rofkazefch. *LibLeg* 11/168v, 11/168; Bądź dobréi woléi z Aduerfárzém twoiém prętko/ pokiś z niem wdrodze/ by cię lepák tento Aduerfárz twói niepodál fędziemu a fędziá czeladnikowi *MurzNT Matth* 5/25, k. 16 marg, *Ioann* 18/35; *Leop Matth* 5/25; y dla tego miáfto to y ze wżytkim co wnim ieft podam nieprzyacielowi. *BibRadz Am* 6/8, *Ps* 73/19, *Ez* 21/27, 25/7, 39/4, *Ioann* 18/30, 35; *RejAp* 80; *RejPos* 40v, 196, [249]; *BudNT Mar* 10/33, 1. *Cor* 5/6; *SkarJedn* 230; *SkarŻyw* 21 [2 r.]; *CzechEp* 337; *KochJez* B2; *PapUp* G2v; *GórnTroas* 64; Y zwiázanego przywiedli/ y podáli Pontfkiemu Piłatowi/ ftároście. *LatHar* 696, 734; *WujNT Matth* 5/26 [2 r.], 18/34, 20/19, 27/2, 26 (12); *SkarKazSej* 672a. Cf »podać w moc«, »na ofiarę podać«, »na śmierć podać«, »podać na wolą«, *W przen* »podać w ręce«.

podać ku czemu (7): Podam cię ku pożárciu ptakom lataiącym *BibRadz Ez* 39/4; Abowiem iefli Bog Aniołom ktorzy byli zgrześzyli nie przepuścíl/ ále [...] podał ie záchowane ku potępieniu. *BibRadz 2.Petr* 2/4; *RejPos* 196; *ZawJeft* 18; *WujNT Matth* 20/19, s. 526. Cf »podać ku woli«.

podać między kogo (2): Iák nie moy lud tak ie podam między lud fzalony. *LubPs* gg4v; *RejPos* 158.

podać na co (22): *BibRadz 4.Esdr* 15/26; *RejPos* 40v, [249]; A iuzby tho mnieyfza izby ciáło albo máiętność bylá wydaná ná rozdrapánie/ ále wdzięczną á miła dufzycá wpada w możne ręce Páná tego/ który ią podác może ná wieczne zátrácenie *RejZwierc* 259, 40v; Abys ty ie podał ná pohánbienie/ a mátkę ich ná łup *BudBib 4.Esdr* 2/6, *Iudith* 9/3; *BudNT 1.Cor* 5/5[6]; *SkarŻyw* 21, 166; *CzechEp* 337; *LatHar* 712; *WujNT* 526, 2. *Petr* 2/4; *PowodPr* 10, 19; izali nas kátom frogim ná zwiázanie nog y ręku/ y ná wrzucenie w cięmności wieczne nie podádzą? *SkarKazSej* 672a. Cf »na ofiarę podać«, »na śmierć podać«, »podać na wolą«.

podać w co (26): Tedy wás podadzą wucik i zabiją wás *MurzNT Matth 24/9*; Gdyż Pan zna wftyki ktorzy wyftępuią przeciw niemu/ á dla thegoż ie poda w śmierć y ná zabicie. *BibRadz 4.Esdr 15/26, Ez 25/7; SkarJedn 230; ArtKanc E13v; WujNT Matth 24/9. Cf* »podać w moc«, »podać w niewolą«, »podać w więzienie«.

cum inf (1): A takóž Barrabáffa pułfczono/ a milégo Iezufa nie milofciwym lotrom bicżowatz podáno. *OpecŻyw 124v.*

Ze zdaniem celowym [*zawsze: aby, żeby*] (8): *OpecŻyw 119v; MurzNT Matth 27/26*; Tu lię iufz Cefarz złękl y podał ią Iuftjnowi ftároście/ áby ią iefzcze męczęjł *SkarŻyw 21; ReszPrz 11; LatHar 734*; W ten czás tedy podał go im/ żeby był vkrzyżowan. *WujNT Ioann 19/16, Matth 27/26, Mar 15/15.*

W porównaniu (1): Iákom drzewko máćice ktore ieft miedzy drzewy leśnymi podał ku fpaleniu ogniowi/ thákże podam miefzczány Ierolimskie. *BibRadz Ez 15/6.*

W charakterystycznych połączeniach: podać do rady (2), *do zgromadzenia; podać czeladnikowi, diabłom, katom* (3), *lwowi, łotrom, nieprzyjacielowi* (4), *oprawcy, Piłatowi* (5), *poganom* (4), *pospolstwu, rocie, sędziemu* (4), *śludze, sprzeciwnikowi, starości, szatanowi, urzędowi* (2), *zwierzchności; podać ku bicżowaniu, ku krzyżowaniu, ku nagrawaniu, ku popełnianiu nieczystości, ku potępieniu, ku pożarciu; podać miedzy lud szalony, miedzy obce narody; podać na głód, na łup* (2), *na męczeństwo, na (wieczne) męki* (3), *na niepowściągliwość, na pohańbienie, na pożarcie, na ukamionowanie, na ukrzyżowanie, na wieczne zatracenie, na wrzucenie w ciemności wieczne, na zabicie, na zamordowanie, na zapalenie gniewu, na zelżywość, na związanie nog; podać w potwarzenie, w rozborzenie, w śmierć, w ucisk, w udręczenie.*

Zwroty: »podać w moc, pod moc [*komu* (8), *czyją* (1)]« = *dare in manum, tradere coram aliquo PolAnt* [*szyk zmienny*] (8:1): *OpecŻyw 119v; MurzHist P3; RejWiz 86v*; Gdy też zgrzełzą przeciw tobie/ [...] á rozniewawłży fie podałz ie pod moc nieprzyjacielowi *BibRadz 3.Reg 8/46; RejZwierc 201; BudBib 2.Esdr 9/27; SkarŻyw 151, 559*; Stworzył Pan Bog rozmaíte lekárftwá dla zdrowia y pożytku náłżego: podał ie nam w moc ábyfmy ich vżywáli *ReszPrz 11.*

»podać w niewolą, in servitutum« = *dare in captivitate PolAnt* [*szyk zmienny*] (10:1): *LubPs Sv, gg5v; BielKron 463v; RejPos 158* [2 r.]; *BudBib Iudith 9/3*; Nie tilko natim krziwde mami od tego zmarlego Pana/ ze nam przes ten yeden Dom chcial wftitkie násze prawa polamac/ ale nas iufz bel za Ledwie inferuitetem niepodał Poganom *PaprUp G2v; GórnTroas 64; PowodPr 30; GosłCast 15*; Rozłżárpano ná dwoie bezecnego kupcá/ Ktory podał w niewolą nie iednego głupcá. *KlonWor 32.*

»na ofiarę [*komu*] podać« (1): Szłá męczęnnicá ná śmierć/ [...] á ono czýfte cíáło ná ofiarę Bogu fwe^{mv}/ ná on ołtarz podála. *SkarŻyw 152.*

»podać pod straż« (1): Podał ie tedy pod ftraż [*posuit eos in custodia*] do domu Márszałká nadwornego/ do wieże gdzie theż y Iozef był w więzieniu. *BibRadz Gen 40/3.*

»na śmierć [*komu*] podać« (1): aby go [*Pana Jezusa*] tak na fmiertz ty^m rychlé piłatowi podali. *OpecŻyw 112.*

»podać do więzienia, w więzienie, do ciemnice« = *ponere in custodiam a. custodia PolAnt, Vulg; ponere in carcerem Vulg* [*szyk zmienny*] (5:2:1): *LubPs Sv; BibRadz Act 5/18, 12/4*; y poimáli Apoftoły/ y podáli ie do więzienia połpolitego. *WujNT Act 5/18, Act 4/3, 5/25, 12/4*; Słyżycie/ przyjaciele/ [...] iużeściego w więzienié podáli? *GosłCast 72.*

»podać na wolą, ku woli, wolej [komu (2), czyjej(-q) (4)]« = *tradere voluntati PolAnt, Vulg* [szyk zmienny] (3:1:1): A takóž Pilát chtżątz vkoiytz złoŃtz ij gniéw żydowŃki/ Barrabálfa ijm pułcil/ a Iezufa podál ijm ku ijch woliy *OpecŻyw* 124v; *MurzNT Luc* 23/25; Pan go będzie Ńtrzegł y záchowá go żywo áby był ŃzczęŃliwym ná žiemi/ y nie poda go ná wolá nieprzyjaćiom iego. *BibRadz Ps* 40/3; *LatHar* 724; *WujNT Luc* 23/25.

W przen (58) : Nie podáyże zwierzętom duŃze Ńnogárlice twoiey *BibRadz Ps* 73/19; *RejPos* 196.

Zwrot: »pod miecz podać« (1): żoná pocznie a nie porodzi/ á ktore porodzi pod miecz ie podam [*gladio dabo*]. *BibRadz Mich* 6/14.

»podać w ręce (rękę), do rąk (ręku) [komu (19), czyje(-q, -ich) (36)], [czyjej] ręce« = *tradere in manu(m) (a. manus) Vulg, PolAnt; in manibus destinare a. praesentare HistAl, concludere a. dare in manu, adducere ad manus, tradere coram aliquo PolAnt* [szyk zmienny] (51:5:1): *LibLeg* 11/66; *HistAl* L8v, M; *LubPs* hh5; *Leop* 1.*Esdr* 5/12, 3.*Esdr* 6/15; Nie czyńcież thák bráćia moi/ gdyż nam tho Pan dał y Ńtrzegł nas/ á podał w ręce náŃze woylko ktore było przyŃzło przećiwko nam. *BibRadz* 1.*Reg* 30/23, *Gen* 14/20, *Ios* 10/8, 12, *Iudic* 2/14, 23 (24); *RejPos* 68v, 188, 251v; Oto ia podam ie wrękę Newuchad-recará krolá Bawellkiego/ y pobije ie przed oczyma wáŃzemá. *BudBib Ier* 29/21; y podam ćie do rąk mężow zuchwáłych/ rzemieŃlników tráćenia. *BudBib Ez* 21/36[31], 2.*Par* 16/8, 2.*Esdr* 9/24, 30, *Ier* 44/30, 3.*Esdr* 6/15, *Esth* 14/6; *SkarŻyw* 151; *NiemObr* 9; iuż nie dżiw/ żechmy odrzuceni Od łáŃki twoiey: y byli wzgárdzeni: KiedyŃ nas podał to IdumŃkiey ręce/ To PáleŃtinóm/ ku niewrótnéy męce *ZawJeft* 18; *OrzJan* 18; *LatHar* 658; *WujNT Act* 21/11; *PowodPr* 11 [2 r.], 12, 14, 57, 58; *KlonWor* 40.

Przen (6) :

podać komu, czemu (5): ták mowi Pan Bog/ Iákom drzewko máćice [...] podał ku Ńpaleniu ogniowi *BibRadz Ez* 15/6; *WujNT Rom* 1/24, s. 526. *Cf Zwrot*.

podać ku czemu (2): *BibRadz Ez* 15/6; A przetoż podał ie Bog pożądlivoŃciom Ńercá ich/ ku nieczyŃtoŃci: áby miedzy Ńobá ćiáłá Ńwe Ńromoćili. *WujNT Rom* 1/24.

podać w co (1): áby rąk Ńwych nye Ńcygáli/ Ci ludzye Ńpráwyedliwi k złoŃcyam ktore ználi/ Żeby prze nye Ńercá Ńwe w zginyenye podáli. *LubPs* cc5.

Zwrot: »podać szatanowi« = *przekłáć* (2): A wy będac w imię KryŃtuŃowe zgromádzeni y z duchem moim/ podayćie Ńzátánowi tákiego człowieká. *GrzegŃm* 20; *WujNT* 722.

6. Okazać, ujawnić; dare PolAnt [co] (12) : także y Piotr S. ApoŃtolŃkie KŃŃáżę/ nieiáki BoŃki kŃtált álbo regułę BiŃkupiego vrzędu podał [tj. był jego pierwowzorem] *KuczbKat* 245; *BudBib Ioel* 2/22; PirwŃze boie niech będa huffu porywcżego/ Káždy z Tewkrow niech znáki poda męŃtwá Ńwego [*Prima citae Teucris ponam certamina classis*]. *ModrzBaz* 118; przeto látá/ chorobá/ á Ńilá/ w wodách tych [tj. cieplicach] Ńiedzeniu/ Ńnádnie miáre poda. *Oczko* 27v; *KochJez* A2v.

podać komu (2): Bog przemowił prorokuy/ á Pánu powolnoŃ poday *SkarKaz* 160a. *Cf* »na oko podać«.

podać na kim (1): *RejPos* 125 *cf Szereg*.

cum inf (1): Potym ex occasione natrácac będzie to, cosama rzecz podabydz potrzebnego *ActReg* 150.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): SLiczna Piëris [...] wielkie łálki twoie Każe wdzięcznie wspomionąc: á iákiéy łą godné Wdźięczności/ przez té wiérsze podać nieozdobné. *KochPropKKoch* 3.

W charakterystycznych połączeniach: kształt podać, miarę, moc, pociechę, pogorszenie, powolność, próbę, regułę, rozdział [czego], własność, znaki.

Zwroty: »na oko [komu] podać« (1): áż ziemiá/ álbo popiół/ [...] rozdział ónych żywiól ná oko nam poda: iż iáko z żywiól było [drzewo]/ w téż fye álbo w ogniu gwałtem/ álbo gnijąc powoli/ obrócić muśiáło. *Oczko* 5v.

»z siebie podać« (2): Yuż znam yáko wielki pokoy tácy ludzye máią/ Co [...] żadnego pogorffenyá z fiebye nye podádzą *LubPs* ccv; *Oczko* 6v.

Szereg: »podać a ukazać« (1): Bo pátrzay iefzczę coć zá drugą pociechę Pan podać á vkażác raczył ná tym świętym Proroku ná tym to Dánielu świętym *RejPos* 127.

7. Zrodzić (27) :

a. O roślinach: wydać plony; dare Vulg, PolAnt [co] (24) : A gdy ty záś pożegnałz roku poczętego/ Mułłą polá zákwitnąć z zwyczáyu fwoyego/ Y myeyłczá pułte mułłą podać fwe hoyności *LubPs* P3, P3.

podać komu (2): LubPs Tv; Tedy wam łpufzczę dźdze czáfu fwego/ á poda wam ziemiá vrodzay fwoy *BibRadz Lev* 26/4.

Zwroty: »podać owoc« = fructum dare Vulg, PolAnt [szyk zmienny] (7): LubPs Tv; A będzie iáko drzewo kthore w łzczepione ieft przy ćiekących wodách/ kthore owoc fwoy poda czáfu fwego. *Leop Ps* 1/3; *BibRadz I* 423d marg, *Mar* 4/8; *RejAp* 188; Abowiem żadnym obyczáiem dobre drzewo nie może s fiebye podać złego owocu *RejPos* 187; *RejZwierc* 7v.

»podać z siebie« [szyk zmienny] (4): Praca wálzá wniwecz fie obroci/ bo áni ziemiá wálzá poda z fiebie vżytkow fwych/ áni drzewá kráiny wálzey wydádzą owocu fwego. *BibRadz Lev* 26/20; *RejAp* 188; *RejPos* 187; *RejZwierc* 7v.

Przen (13) :

podać komu (8): A gdy takie kwiatki á takie wdzięczne owoce podałz temu Pánu fwoiemu [...]: iużes fie náłłuchał iákie cie błogośławieństwá máią potkáć od niego *RejPos* 172, 60, 60v, 61 [2 r.], 61v, 62, 204v.

Zwroty: »podać owoc« = dare fructum PolAnt [szyk zmienny] (13): LubPs Bv; Stąd wdzyęcny owoc podałz v fwiátá wżytkiego/ A łam łtániełz w ogrodzye v Páná fwoiego. *RejWiz* 194v; A przetoż powiedam wam/ iż będzie odięte od was Krolełtwo Boże/ y będzie dane narodowi ktoryby podał owoc iego. *BibRadz Matth* 21/43; *RejPos* 60, 60v, 61 [3 r.], 61v, 62 (10).

»podać z siebie, od siebie« (5:1): á ci bezecni robacy vłtáwicznie pilnuią/ áby im dáley tym bárzyey podgryzáli á niłzczyli ty gáłłki twoie cnotliwych á Krześciáńłkich łpraw twoich/ ábyś vłchnął á zniłzczał nie podawłzy żadnego powinienego owocu s fiebie temu Pánu fwoiemu. *RejPos* 204v, 61 [3 r.], 61v, 62.

Szereg: »przynieść i podać« (1): day taką łprawę dobrotliwy Pánie náłz/ ábychmy w niey [w winnicy] rołli wierną łatorołłą tobie/ á przyniełli y podáli s fiebie wdzyęcyczny [!] owoc czáfu fwego Bogu Oycu fwemu *RejPos* 62.

b. O ludziach: urodzić [kogo, co (Przen)] (3) :

Zwroty: »z siebie podać« (1): Gdzie też Błogofławieństwo Boſkie oglądała/ Syná y śliczną Corkę gdy z siebie podála. *KoſakCath* Bv.

»podać na świat« (1): Bogom dzięki czyniła za to/ iż takiego ſyná podála ná ſwiat/ kthory nie ſtráchał ſie ſmierci dla Oyczyzny podiać. *Phil* N2.

Przen: *Wynaleźć* (1) :

Zwrot: »na świat podać« (1): że wſzytkie rzemieſlá/ wſzytkie náuki/ któreſmi ludźmi zoſtawamy/ oni ſámi [*Niemcy*] ná ſwiat podáli *OrzJan* 64.

8. Sprawić, aby coś się gdzieś znalazło: włożyć, umieścić, dostarczyć itp.; dare, ponere *PolAnt* [kogo, co] (24) :

podać do kogo, do czego (4): [*Czart mówi:*] Nu juź nam nicz ojednego Bo zwetujem richło ſwego Alie ty wźdy drugie do nas Poday rychliey *RejKup* x8; *RejZwierc* 197 [2 r.]; Którą ordinácią/ áby do wſzech wiadomości przyſzła/ ma [*Jan Zamoyski*] do Akt Tribunałſkich w Lublinie podać *SarnStat* 1048.

podać komu (3): *BielKron* 97v; *RejZwierc* 197; Práwie go te boginie wſzytki wychowáły/ Y podály go ludzyom z obyczáymi temi/ Iź ſie wſzytkim podoba s poſtępkámi ſwemi. *PaprPan* O4v.

podać na kogo (1): Y thu ielzche za żywota moc iego poznáią/ Bo pan na nie poda ogień w którym pogoráią *LubPs* hh4.

podać w co (2): A wzywáwſzy iey práwą rękę podał w práwą Thobiaſzowi *BielKron* 97v; *GrabowSet* G2.

cum inf (1): Coć mamy wydać albo ukazać, kiedy tego niemasz u nas przy księgach, [...] ale na terminacie tam pan podſtaroſci ma przy ſobie, kiedy to poda wpisać, tedy wam wydadzą. *ZapMaz* II G 78/407.

Przen (14) :

podać do czego (3): O nieſzczęfna godzino coś mnie w ſwiat wydála/ Czemuś nie rádniey z mátki do grobu podála? *GrabowSet* A4v. Cf »podać ſerce«, »do ſerca podać«.

podać w co (2): Y ciebie zaráz za niemi [*ſługami i czeladzią*]/ w teź tropy Mokra ſmierć poda w ſłonych wod zatopy. *GrochKal* 11. Cf »podać oczy«.

Zwroty: »podać oczy [w co], ſerce [do czego]« = *zwrócić uwagę, zaſtanowić się; ponere cor* *PolAnt* [*ſzyk zmienny*] (1:1): *BudBib Eccle* 8/9; A ktoby oczy podał ielzche w głębfzé látá/ Przodkóm náſzym wielka część hołdowála ſwiátá. *KochCz* A3v.

»do ſerca podać« (1): A niechay iuź Vnijéy w ſkrzyniách niechowamy/ Ale ią w pewny zamek do ſercá podamy *KochProp* 15.

»na świat podać« (1): ROſkoſzy ná ſwiat ſczéréy niepodano/ Ale do káždéy zółci przymiéſzano. *KochFr* 72.

a) Zwykle o Bogu: zesać, natchnąć, skłonić (8) :

Zwroty: »podać w myſł« (1): A Pan Bog podał rádę [= *sposób wyjſcia z sytuacji*] w myſł ſtarcá onego *HistLan* Cv.

»do ręku podać« (1): który go [Bóg człowieka] do tego [pofoobnym] wczynił/ y ony wczynki dobre do fercá iego y ręku podał. *CzechRozm* 213.

»do serca, w serca podać« [szyk zmienny] (4:1): á fwiát podał [Bóg] w ich fercá myfliwe/ áby nie rozumiał człowiek dzyełá Bołkiego *BielKron* 79v; *KochSat* Bv; Bądźże dobrej myfli/ y miey fie zá fzczeńliwego: gdyć Bog (bo pewnie nie ciáło) chuć tákowá do fercá twoiego podał *CzechRozm* 2, 213; *SkarŻyw* 396.

»podać do ust, w usta« = *dare a. ponere in ore PolAnt* [szyk zmienny] (2:1): A ták teraz nápiżcie fobie thę pieśń/ á náuczcie iey fynow Izraélfkich/ y podaycie iá do vft ich *BibRadz Deut* 31/19; podał Pan duchá kłamliwego w vftá tych wżytkich prorokow twoich *BibRadz 3.Reg* 22/23, *Deut* 18/18.

9. *Wystawić naprzód wysunąć; prodere Mącz; proferre PolAnt* [w tym: co (16), czego (3)] (20) : gdyby fie przydało iżby telko iednę rękę podało dziecię/ [rodzące się] [...] Tedy onę rękę wwięzać iaká chufteczką aby fie zafię nie wemknęła *FalZioł* V 33v; *Mącz* 92d; Owoż iuż teraz ogláday rány w rękú y w nogach moich/ á poday pálec thwoy/ á wpuść gi w ránę boku moiego *RejPos* 118; *BibRadz 2.Mach* 7/10; Oni krzyż S. ná fię kładác/ ochotnie fzyie podáli. *SkarŻyw* 21, 444.

podac komu, czemu (9): podála mu fzyię fwoię wyciągnioná/ mowiąc/ ielli niewierzyfz/ fkoftuy te⁶⁰ pierwey fzáblá fwoią ná moiey fzyi. *StryjKron* 406. *Cf* *podac komu ku czemu; Zwroty*.

podac komu ku czemu (1): a podniozłfy rączkę [Jezus] podál ijm [trzem królom] ku potzalowaniu *OpecŻyw* 24v.

podac na co (1): Tedy ftáry Piotr podał nogi y ręce fwoie/ ná frogie gozdzie *SkarŻyw* 601.

W charakterystycznych połączeniach: podac język, nogi, palec, ręce (4), *szyję* (2); *podac na goździe, ku pocałowaniu*.

Zwroty: »ucha, ucho podać« [w tym: komu, czemu (3), do czego (1)] = *wysłuchać* [szyk zmienny] (3:2): tyś mnie/ fłudze fwemu Niefzczeńciém vtrapionemu/ Láfkáwé vcho podał *KochPs* 201; Wykłády tych przypowieści. Ktorem profzē áby każdy podał vchá láfkáwego. *CzahTr* D4, A3v, G; Teraz cóć powiém/ niegardz tym/ [...] á twé vcho wdźięczne Poday do fłowá mégo. *GosłCast* 57.

»żagle (wiatrom) podać« = *wyruszyć na morze* [szyk zmienny] (4): Wżytko fię woýfko tedyfz ma rułzyć/ y profto Ku Troii żagle podác *KochOdpr* D3; Drudzy co podáli Zagle wiatrom/ ná flepé fkály powpadáli *KochTr* 23; *KochPam* 82; *GrochKal* 5.

»podać żagiel wiatrom w moc« = *rozpuścić żagle* (1): Rołpuściłz żagiel/ podálz go go [!] wiatrom w moc *KlonFlis* H4.

Przen (1) :

Zwrot: »podać ręce« = *poddać się* (1): A fnadz wfyfcy przelożeni z Egiptu pobieżą poddáváiác fie pod możność twoię [Boga] y ziemie murzyńfkie podádzą dobrowolnie ręce fwoie fúkáiác przymierza *RejPs* 99.

10. *Sprawić, że coś się z kimś a. czymś stanie, że coś uczyni; narazić; dare PolAnt; tradere Vulg* [kogo, co] (23) :

podac miasto czego (1): *BibRadz Ez* 25/5 *cf* *podac ku czemu*.

podac czemu (1): Przypátrzyłem fye vtrapieniu które przepuścił Bóg ná fyny Ludzkie/ áby fye ciágnęli á mordowáli ná tym/ iáko wżytfko Bóg dobrze wczynił czáfu fwégo/ á fwiát podał

diŕputácyam ich [filozofów]/ áby niewidzieli ípraw którými wízyftko trzyma od poczátku áż do íkóńczenia. *Oczko* 5v.

podac ku czemu (1): Podam Ráb bath ku miefzkániu wielbłádom/ á fyny Ammonowe miáftho łóżyfká owcam *BibRadz Ez* 25/5.

podac na co (4): áby miał ítárość íwá podác ná íákie wízeteczne á złe obyczáie. *RejZwierc* 143v; *WujNT Act* 7/42; *SkarKazSej* 663a. *Cf podac na co komu, Ze zdaniem dopełnieniowym.*

podac na co komu (1): Y zádał fromotny raz nieprzyiaćielowi/ Y podał go ná pośmié ch wízytkiemu wiekowi. *KochPs* 118.

podac w co (15): Słufznie was tedy Pan Bog w tákowe cudzołóftwá/ gámráctwá/ y nietzyftóci podał *KrowObr* 228v; *RejWiz* 118; *BibRadz 2.Par* 7/20; *Oczko* [41]; *ActReg* 128; Zmiłuy fię nádemną/ zmiłuy fię íáfkáwy/ Oycze/ nie dopufzczay/ by złośliwe ípráwy/ Grzechy y wyftępki/ winy/ niedbáłości/ Miály w zátrácenie podác/ me krewkości. *GrabowSet N*; *WujNT* 424, *Rom* 1/26, 28, s. 526; Podał Pan Bog w zápámiętanie íwiétá wroczyfte/ y Niedziéle *PowodPr* 10; *SkarKazSej* 705b. *Cf Zwrot.*

podac czym (1): O błogofłáwyonyfz Pan ktory nas nye podał/ Lupem írogich zębów ich *LubPs* cc4v.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Y odwrocił fię Bog y podał ie ná to áby fłużyli zaftępom niebiefkim *WujNT Act* 7/42.

W charakterystycznych połączeniach: dom podac, krewkości, starość, świat (2), *íwiéta, zdrowie* (2), *żywoty; podac dysputacyjam, wízytkiemu wiekowi; podac ku mieszkaniu; podac na pośmié ch, na rane wstawanie, na złe obyczaje; w cudzołóstwa podac, w ćwiczenie, w dysputacyjâ, w gamractwa, w inwidyjâ, w namiętności* (2), *w nieczystości, w przypowieść, w sromotę, w umyśl* (2), *w zapámiętanie, w zatracenie.*

Zwrot: »w niebezpieczeństwo (a. w niebezpieczność) podac« [szyk zmienny] (2): *LubPs* hh; Andrzej Kościelecki ná ten czás Zupnikiem będąc/ [...] z Sewerinem Betmánem Krákówfkim Bormiftrzem [...] w Gorę [= *kopalnię*] fię wpuścił/ y íi dwá podawfzy żywoty íwoie w wielkâ niebefpieczność [...] / on ogieñ bárdzo ízkodliwy przeważná pracâ vgásili. *StryjKron* 722; *Phil C.*

W przen (1) : Mądry ferce íwoie podał ná ráne wftawánie do P. Bogá *SkarKazSej* 663a.

Przen (1) :

Zwrot: »w okowy nogi podac« (1): A ktorzy przez gwałt Bogá odstápić nie chćieli/ W ciężke [!] okowy nogi íwe podác mufieli. *CzahTr* E3v.

11. Uczynić, zrzádzić, sprawić; czésto z rzeczownikiem, od którego można utworzyć odpowiedni czasownik, np. pocałowanie = pocałować, obietnicę = obiecać; dare PolAnt, Calag [w tym: co (34)] (38) : Pan záryczy w Syonie/ á poda głos íwoy w Ieruzálem *BibRadz Am* 1/2; Y zafię fię modlił/ á niebo podáło dežd/ y ziemiâ wydála owoc íwoy. *BibRadz Iac* 5/18, *Os* 12/10, *Ioel* 3/16[21]; *BielKron* 152; íáko dobry málarz/ cieniém/ wyládzi rzecz/ y wćzyni íâ oblâ; á íáfnóciâ poda ná dáłâ/ ná głębiâ/ zniży/ íkroći *GórnDworz* I5v; *BielSpr* 68v; wiedziál to íwiát wízytek/ ífz nic ná Koncylium wážno nigdy nie byío/ ná co ítolicá Rzymfka íwego zezwolenia nie podála. *SkarJedn* 187; *Oczko* 31v; Tobie [Boże] íwiát nic równégo podác nie móże *KochPs* 114; *Gelegenheit geben. Okázyâ podác. Dare occasionem. Calag* 227b; [(*nagł*) Sokoł [*i raróg*]. (-) Ieden rodzaj y gniazdo/ ieden życia mawá

łpofoob/ y też iednaki pożytek podawa [forma wskazuje na czasownik PODAĆ, sens zdania raczej na PODAWAĆ]. *CygMyśl Av*].

podac komu czego (1): y podał mu Duch S. takiey rády. *SkarŻyw* 462.

podac komu, czemu (20): *OpecŻyw* 88v; *LibLeg* 10/114v; *LubPs* F2; *Leop Esth* 2/4; A to będzie karanie ktore Pan poda [plaga, qua percutiet Dominus] wŷzytkim narodom ktorzy będą walczyć przeciw Ieruzálem *BibRadz Zach* 14/12, 3.Reg 12/8; O wŷzechmogący náŷz miły Pánie/ podayże z łálki fwey święthey podpárcie fercá y myfli temu nędznemu człowieczeńftwu náŷzemu *RejPos* 241v, [308]; *RejZwierc* 271; *BielSpr* 46; *WujJud* 131v; *WujJudConf* 79; *SkarŻyw* 117; *WysKaz* 27; *VotSzl* B3v. Cf »przykład podać«.

podac jak (2): Lecż Fatá nieprzemozne ináčzey podály *KoŷakCath* C2, A3v.

cum inf (1): Rzádz ŷmyŷły/ by godnie dobrodźzieyftwá twoie Przyimuiąc/ mnie ŷynem godnym okazały/ A tu miłym czyniac/ z tobá żyć podály. *GrabowSet* C3.

W charakterystycznych połączeniach: cud podać, deszcz, głos (2), karanie, losy, obietnicę (2), okazyją, pocałowanie (2); podparcie, przyczynę, radę (rady (G)) (5), rzecz (2), widzenia, wspomozenie, zezwolenie, znak (3).

Zwroty: »przykład, na przykład podać« [w tym: komu (5)] (4:3): *GliczKsiąż* F4v; O ktorzych [bocianiąt] przyrodzeniu ták mądrzy piálali/ A práwie ie ná przykład złem dzieciom podáli. *HistLan* B2; *RejZwierc* 140; *PaprPan* H3; *SkarŻyw* 497; *ReszList* 142; Auguŷtyn lepák powieda: Iż oŷobliwŷzy y ŷwiętobliwŷzy przykład Piotr potomkom podał/ áby fię dáli mnieyŷzym ŷtrofowác *WujNT* 655.

»podać na ŷwiat« (1): Miły Boże/ którész wŷdy przyrodzenie kiedy podáło ná ŷwiat rzecz ták dźiwną/ y cud táki? *OrzJan* 20.

12. Zwroty w różnych znaczeniach (114) :

»drogę, drogi, [cug] podać« [w tym: komu, czemu (19), do czego (5), ku czemu (4), czego (1), na co (1), cum inf (1), ze zdaniem dopełnieniowym (4)] = dać, wskazać sposób; dać przykład zapoczątkować; nastęrczyć okazję; *praebere occasionem, viam monstrare* *Modrz* [szyk zmienny] (21:2): *BielKom* A3; *GliczKsiąż* E8v; Był [Zoroasters król Baktryjański] vczony ták iż then napirwey drogi podał ku wyzwolonym náukam. *BielKron* 8; [Maksymilijan cesarz krześcijański] przelŷłego roku poŷłał poŷty do niego [króla Zygmunta]/ námawiáiac go áby w ŷtan małżeńki wŷtąpił/ [...] podawŷzy mu dwie drodze k temu *BielKron* 417, 6v, 263; *BielKronCies* Mmmm3; *OrzQuin* H4; *RejPos* 116v; *HistLan* B4v, F3, F5v; *WujJud* 21; *ModrzBaz* 18v, 23v; *Oczko* 11v; *SkarŻyw* 2; *CzechEp* 269; *KochWr* 23; *ActReg* 107 [2 r.]; *GostGospPon* +2; *WyprPl* A2v; [Wíŷlak kto by chciál mieć na pieczy. Snadnie by to wyrozumiał/ Bom mu do tego cug podał/ Iak by rozumieć miał. *RozprKsiędza* Dv].

»podać głosy« = *zharmonizować (1)*: *Modulari voces, Miárkowác/ vmiárkowác/ podać głoŷy. Mącz* 227d.

»głowę, duszę podać« [w tym: komu, czemu (2), w co (1)] = *zginąć* [szyk zmienny] (3:2): *RejPos* [105]; Smierć mówiŷł ŷtráŷzna tylko niezbożnemu: Przécżże ŷye tobie vmrzéc cnotliwemu Niechciáło: kiedyŷ prze dotkliwą mowę Miał podać głowę. *KochTr* 16; *StryjKron* 195; Na którery [królewny] ŷlicznych ręku/ byłych Bogu wŷięty/ Prágnałem duŷżę podać/ gdybykolwiek były Nieprzeiednáné ŷioŷtry przędze fwey dowiły. *KochPam* 87; *GostCast* 71.

»podać ręce« = *poddać się* (2): Kufz [tj. Etiopia] prędko poda ręce fwe Bogu [*carrere faciet manus suas Deo*]. *BudBib Ps* 67/31[32]; *SkarŻyw* [407].

»rękę, ręki podać« [w tym: komu (8)] [na powitanie lub pożegnanie, też aby pomoc powstać, wydostać się skąd] = *dare dextram, porrigere manum Mącz; dare manum Vulg* [szyk zmienny] (9:1): *ForCnR C; TarDuch B3v; Páni* potym ná pokoy kiedy iuż idż chciała/ Po drugie rękę słudze nowemu podála/ Mowiąc bądźże mi wierzen/ á łnadż w krotkim czelie/ Iście fie twoy ftan znacznie ku gorze podniefie. *RejWiz* 27; *BielKron* 348v; *Mącz* 84a, 350d; á temu kto niema żony/ y ręki czáfem chybá ná witanie nie poda *GórnDworz Mm3, Cc7; A* podawłzy iey rękę/ podniośł ią. *WujNT Act* 9/41; Iáko wielkie miłóśierdzie/ zwiázanego rozwiázác/ y tonácemu ręki podác *SkarKaz* 386b.

»podać rękę, ręki« [w tym: komu (22)] = *udzielić pomocy; porrigere manum Vulg* [szyk zmienny] (23:2): *RejPs* 39v, 55v, 88, 107v; Ty łam obácż pokorę mą iteż pracą moyę/ A poday mi w vpádku mym możną rękę twoyę *LubPs G; Leop iob* 8/20; *RejPos* 74, 165v, 173 [2 r.], 177, 227 (10); zmiłuy fie Pánie/ á poday fwey ręki. *GrabowSet A4v, M4v, S2; SiebRozmysł A4, F; SkarKaz* 347b, 387b; Tylko vboгим sługą fwym nie pogárdzayćie/ Mną brátem fwym ktoremu rąk fwoich podayćie. *CzahTr G3v; SzarzRyt B2v.*

»trawę podać« [w dosłownym tłumaczeniu łacińskiego przysłowia] (1): *Herbam porrigere proverbium, Trawę podác/ To yeft podác fie/ Znac fie być zwicieżonym. Mącz* 350d.

»tył, tyłu podać« [w tym: przed kim, przed czym (5), komu (2), od kogo (1)] = *uciec, zawrócić; terga vertere HistAl, Vulg, Mącz; fugere Vulg, PolAnt, Cn; in fugam converti Vulg, PolAnt; terga verti HistAl; converti, declinare in retro, facere fugam, vertere se PolAnt; dare fugam a. terga, terga convertere Mącz; profligari Calag* [szyk zmienny] (41:6): á gdy ieden huph Tatarłki porażony tyłu podał/ oni fie na drugi więtfzy obrocili *MiechGlab* *4; Po tym s ftrony Perfów wiele ciał vmártych pádało/ co widząc kfiążę thyl podawłzy z ręku nieprzyiacielskich ledwie z małem vciekł *HistAl C8v, B4, C7, F4, G7v, H; O* gdybyś Boże złośniki mocą thwoyą pobił/ Iużby káždy mąż winny krwye odemnye podał tył *LubPs eev, Cv, E2, R6, aa3v; Ciz* wnet podawłfy tył vćiekáli *Leop Ios* 7/4; Y wiele ich było ránnych/ á drugich też y pobitych/ á włfyłcy ini tył podawłfy vćiekli *Leop 2.Mach* 4/42, *2.Par* 14/12; *BibRadz Gen* 14/10, *4.Reg* 3/24, *Ps* 6/11, 34/4, *1.Mach* 4/35, 11/70; *OrzRozm I3; BielKron* 256v, 384v; *Mącz* 91c, 138c, 450a, 485d, 487c; *BudBib Ps* 77/9, *1.Mach* 9/47, 10/82, *2.Mach* 12/22; *Calag* 297b; *KochPs* 12, 29, 65, 96, 115; *StryjKron* 305, 390, 757; *KochJez B2; ZawJeft* 14; A nie mogąc wytrzymác náłzym/ [Grecy] tył podádzą. *GórnTroas* 53; *KmitaSpit C2v; SzarzRyt B2.*

Synonimy: **1.b.** *napisać, obwołać, opisać, opowiedzieć, oznajmić, powiedzieć, wyłożyć; a.* *objawić, obwieścić, ogłosić; c.* *przedłożyć; d.* *deklarować, objawić, obwieścić, odkryć, ogłosić, pokazać, rozkazać, ustanowić, ustawić, zalecić; 2.* *darować, ofiarować, podetknąć, udzielić; 3.* *mianować, naznaczyć, postanowić, powołać, przełożyć, ustawić; 5.* *powierzyć; a.* *skazać; 6.* *objawić, okazać, ukazać; 7.* *narodzić, porodzić, urodzić, zrodzić; 9.* *wystawić; 11.* *sprawić, uczynić, udziałać, zdziałać, zrobić, zrzędzić.*

Formacje współrdzenne cf DAĆ.

Cf **PODAJĄCY, PODANIE, PODANY**